

БАРАНОВСЬКИЙ ДМИТРО ІВАНОВИЧ

**Ректор,
професор Харківської державної
зооветеринарної академії,
доктор філософії,
кандидат сільськогосподарських наук,
вчений-зоотехнік,
академік УАН,
Відмінник аграрної освіти та науки**

**МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**ХАРКІВСЬКА
ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА
АКАДЕМІЯ**

**Наукова
бібліотека**

**Харків
2018**

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D. Buz' with a long, sweeping horizontal line extending to the right.

Освіта – найбільш потужна зброя, яку ви можете використовувати, щоб змінити світ

Нельсон Мандела

**Міністерство освіти і науки України
Харківська державна зооветеринарна академія
Наукова бібліотека**

**БАРАНОВСЬКИЙ
ДМИТРО
ІВАНОВИЧ**

**біобібліографічний покажчик
наукових праць
за 1978-2018 роки**

До 70-річчя від дня народження

Харків 2018

УДК 012 : 636.4.082

Б 24

Укладачі:

Зінаїда Іллівна Шакула (провідний фахівець наукової бібліотеки)
Олена Володимирівна Фетісова (завідувач сектора інформаційно-
бібліографічного обслуговування)

Редактор

Галина Віталіївна Свириденко (директор наукової бібліотеки)

Технічний редактор

Тетяна Олександрівна Зінченко (завідувач відділу
інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення)

Барановський Дмитро Іванович : біобібліографічний покажчик наукових праць за 1978-2018 роки : до 70-річчя від дня народження / укладачі : З. І. Шакула, О. В. Фетісова ; за ред. Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко ; Наукова бібліотека Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2018. – 125 с.

Біобібліографічне видання присвячене 70-річчю від дня народження ректора та професора Харківської державної зооветеринарної академії, академіка УАН Д. І. Барановського. Бібліографія охоплює повний перелік друкованих праць, публікації про його науково-педагогічну діяльність та життєвий шлях.

Дмитро Іванович є автором (співавтором) понад 240 наукових публікацій, серед них 80 методичних видань, дванадцяти підручників і навчальних посібників з грифом Міносвіти і Мінагрополітики, п'яти монографій, десяти книг і брошур науково-практичного та методичного спрямування.

Довідковий апарат складають алфавітний покажчик публікацій, іменний та предметно-тематичний покажчики. Покажчик призначений науковцям та фахівцям у галузі генетики та селекції у тваринництві, зокрема у свинарстві, студентам, аспірантам та викладачам аграрних закладів освіти, широкому загалу читачів.

ПЕРЕДМОВА

9 листопада виповнюється 70 років від дня народження ректора Харківської державної зооветеринарної академії, професора ХДЗВА, доктора філософії, кандидата сільськогосподарських наук, Відмінника аграрної освіти та науки, академіка Української академії наук Дмитра Івановича Барановського. Більше 40 років його професійної діяльності пов'язано з академією.

Дмитро Іванович має великий практичний і науково-педагогічний досвід роботи: у різні роки працював на посадах завідувача кафедри розведення і генетики сільськогосподарських тварин, був заступником декана по роботі з іноземними студентами, заступником декана та деканом зооінженерного факультету, проректором з навчальної роботи, першим проректором академії. Успішно поєднував кафедральну роботу з посадою завідувача навчально-методичного центру академії далі директора науково-методичного центру ХДЗВА. Викладає дисципліни: «Основи фахової діяльності», «Генетика з біометрією», «Селекція сільськогосподарських тварин», «Біометрія». Багаторічна наукова діяльність Дмитра Івановича спрямована на дослідження ефективності виробництва свинини на гетерозисній основі. За безпосередньою участю Д. І. Барановського на технологічному факультеті розроблені навчальні плани і програми з восьми спеціалізацій. Вперше в інституті (з 1995 року) він впровадив контролюючі програми з тестовими завданнями.

Дмитро Іванович автор галузевого стандарту вищої освіти за спеціальністю «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» та блокового принципу викладання і контролю знань студентів з окремих дисциплін, член науково-методичної комісії з напрямку «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», член

експертної ради Державної акредитаційної комісії Міністерства освіти і науки України з напрямку «Сільське господарство».

За сумлінну працю Д. І. Барановський нагороджений заохочувальною відзнакою «Відмінник аграрної освіти та науки» I, II та III ступенів, трудовою відзнакою Міністерства аграрної політики України «Знак Пошани», численними грамотами.

Колектив академії щиро вітає Дмитра Івановича зі славним ювілеєм! Зичимо Вам невичерпного джерела добра, щирості, наснаги та натхнення у подальшій науково-педагогічній діяльності, сімейного затишку, злагоди та добробуту у вашій оселі, довгих років життя та праці на благо України та академії, вагомих досягнень та здійснення найзаповітніших мрій. Від щирого серця бажаємо успіху в Ваших починаннях, твердості у виконанні намічених цілей, щедрої долі, щоб Ваше життя було насичене радісними подіями, його нові сторінки заповнювалися яскравими зустрічами, приємними клопотами і плідними справами!

Нехай життя дарує Вам вірних друзів та надійних партнерів, новий навчальний рік стане роком успіхів, особистих звершень, професійних здобутків, наукових відкриттів, а самовіддана праця завжди приносить радість і задоволення!

**«Формувати особистість, здатну жити за законами,
робити світ добрим і красивим»**

Передрук з газети «Вісті Дергачівщини»
1 жовтня 2016 року

Щедра осінь Дергачівщини, збагачена врожаями, виробничими показниками, культурними, духовними і освітянськими поступами. А ще впізнаною вона стає завдяки Харківській державній зооветеринарній академії, яка вже впродовж 165 років демонструє прогресивну освітянську наукову діяльність. Десятки тисяч випускників успішно працювали і працюють у сфері аграрного сектора економіки нашої країни та більше ніж 80 країн світу.

Плине час, змінюються покоління викладачів, приходять нові студенти, розв'язуються складні проблеми, з'являються нові перспективи. Хто завітає до академії, той одразу помічає суттєві зміни. Уже минув рік від того, коли колектив ХДЗВА обрав ректором одного з найстаріших вишів нашої країни Д.І. Барановського.

Для колективу Дмитро Іванович людина не нова. Пройшов всі етапи професійного становлення – студент, аспірант, асистент, доктор філософії. Паралельно займався активною організаторською діяльністю, працював заступником декана, деканом, проректором з навчальної роботи, директором методичного центру.

З висоти прожитих років і життєвого досвіду він як кваліфікований професіонал, спокійно та виважено працює над виконанням всіх своїх планів. А зміни вже є. Поступово відновлюємо матеріальну базу та предметно займаємося благоустроєм. За благодійні надходження виконано ремонт даху клініки, заміну вікон та ремонт коридорів і туалетів у головному навчальному корпусі, накриття даху корівника, часткові ремонти водогону та

каналізації, здійснено заміну електромережі у головному навчальному корпусі та інші ремонтні роботи.

Силами працівників ХДЗВА висаджено 8 тисяч рослин однорічної сосни, засаджено окремі ділянки території туями, берізками, грабами та іншими рослинами. І в цьому випадку коштів ні бюджетних, ні спонсорських не використано.

Перед початком навчального року на зборах колективу академії ректор ХДЗВА наголосив, що ми на порозі нових великих і малих планів у галузі освіти, в сфері життя, побуту. Є проблеми далекомрокові, стратегічні, а є питання сьогодення, тимчасові. Всі вони потребують рішень, зусиль, якісної й ефективної інтелектуальної і фізичної праці. І тільки важка робота забезпечуватиме прогрес. Ще особливо важко і неефективно працювати, коли немає узгодженості між особистостями, між колективами. Причиною таких проблем є відсутність прозорості в спільних діяннях.

Пріоритетність завдань у цілому ми визначили за такою послідовністю:

- забезпечення надання якісних освітніх послуг;
- профорієнтаційний моніторинг і формування контингенту студентів;
- працевлаштування та формування ринку професій;
- поліпшення науково-методичної роботи;
- зміцнення матеріально-технічної бази;
- побут, спорт, культура, виховання та активізація громадської діяльності.

Сьогодні в ХДЗВА навчаються майже дві тисячі студентів і аспірантів. Підсумком роботи минулого навчального року був успішний випуск фахівців. Дипломи отримали 175 магістрів, 10 спеціалістів і 443 бакалаври. Із них за денною формою навчання 533 особи, і за заочною формою навчання - 95.

Але оцінка знань студентів не є абсолютним мірилом якості освіти, що визначає здатність випускників успішно адаптуватися до умов сучасного виробництва. Варто робити акценти на формування практичних навичок,

розвивати у студентів сміливість до самостійного прийняття рішень у різноманітних професійно-виробничих ситуаціях.

Академія надає навчальні послуги й іноземним студентам. Сьогодні активно розпочата робота щодо їх залучення на навчання, у тому числі й англійською мовою. Для такої роботи створені курси англійської мови для викладачів.

Колектив ХДЗВА розуміє, що престижність професії визначається можливістю працевлаштування. Ми робимо акцент на архіважливі завдання з працевлаштування випускників, як фактора що сприятиме в перспективі збільшенню кількості вступників.

Вищий навчальний заклад без складової «наука» практично не має права на існування. Наукова діяльність тісно пов'язана з методичною. Через формулу «наука»-«методика»-«навчання» здійснюється підготовка фахівців, які здатні не відтворювати знання, а генерувати нові ідеї, нові технології, нові принципи і засоби діяльності. Дійсно, що кадровий потенціал теж формується через наукові досягнення.

За минулий навчальний рік силами викладачів академії підготовлено і видано 36 видань - монографій, підручників, навчальних посібників та надруковано 507 наукових статей. Окремі видання, як «Генетика з біометрією» й «Молекулярна генетика та технології досліджень генома» отримали диплом лауреата конкурсу-виставки навчальних і наукових видань у рамках міжнародної науково-практичної конференції «Селекційно-генетичні і екологічно-технологічні проблеми підвищення довголіття продуктивного використання молочних та м'ясних корів» як «Краще навчальне видання». Заслуговує подяки діяльність професорів О.М. Маменка і І.В. Яценка, які організували, редагували та видавали наукові збірники.

Але, коли йдеться мова про підготовку фахівців, матеріальний аспект несправедливо зміщується на другорядну позицію. Бо без матеріального забезпечення, без розв'язання господарських і соціальних питань реалізувати якісно освітні і наукові задачі неможливо, це питання стає ключовим у

контексті всіх проблем академії. Всі господарські питання вирішуються через фінансові можливості. В цьому календарному році виконані певні ремонтні роботи у гуртожитках. Укомплектований новий комп'ютерний клас.

Безпосередньо значне відношення до зміцнення матеріального стану має навчально-практичний центр рослинництва і тваринництва. Станом на кінець серпня заготовлено понад 400 т сіна, 300 т ячної соломи на корм. Урожайність пшениці досягла рівня 37 ц/га, а ячменю - 27 ц/га. В цілому спостерігається добра динаміка щодо підтримання господарства в належному стані.

Перед колективом стоять наступні завдання: повністю й ефективно використовувати інтелектуальний потенціал; проявляти принциповість в організації навчального процесу і спрямовано працювати в напрямку методичного наповнення процесу навчання; працювати над оптимізацією навчальних планів і навчальних програм у світі сучасних вимог виробництва і бізнесу; налагодити систему наукових досліджень і видавничої діяльності; проявляти активність у підготовці сучасних підручників, навчальних посібників та іншої навчально-методичної продукції; посилити зовнішньоекономічну діяльність; особливо активно ставитись до збереження та відродження унікального Лозовеньківського парку, підтримання чистоти і створення справжнього благоустрою на території ХДЗВА.

Все це складові не тільки матеріальної діяльності – це основний виховний аспект, який формує випускника не тільки як кваліфікованого фахівця, а й як особистість, здатну жити за законами, робити світ добрим і красивим.

Галина Свириденко
директор інформаційно-
бібліотечного центру ХДЗВА

*І самому мудрому із розумів завжди залишається чому ще
повчитися*

Сантаяна

Дмитрий Барановский: «Я крестьянского рода ...»

Передрук з газети «Время»
13 липня 2015 року

Иногда нас провидение ведет по жизни, природа дарует многие способности, а судьба всегда одна.

Это напрямую относится к директору научно-методического центра Харьковской государственной зооветеринарной академии Дмитрию Ивановичу Барановскому, ныне исполняющему обязанности ректора этого старейшего в нашем Отечестве и известного своими научными школами вуза.

Он мог бы стать художником, агрономом, философом, инженером, офицером. Но какую профессиональную деятельность ни выбрал бы в жизни, обязательно стал бы педагогом. И, конечно же, оставался человеком, небезразличным к анализу событий и явлений нашей жизни.

Пейзаж в сельских красках.

Если вы попросите его рассказать о себе, первыми его словами станут:

— Я крестьянского рода... Да, того самого, коренного, из сердца Украины — Винницкой области, где работа в поле от зари до зари, где уход за домашней скотиной, общинная сельская жизнь и мораль, которая продиктована уважением к труду: как ты трудишься, так ты и живешь. Родители, уже покойные, всю жизнь проработали в колхозе.

— Мой отец, участник войны, был бригадиром и, вы представляете, когда я пригласил его к себе погостить, отдохнуть, он уклончиво ответил: «Я сорок лет не был в отпуске и не хочу прерывать трудовой стаж. Отдых — это удел неработающих», — вспоминает Дмитрий Иванович.

Мальчонкой, едва встав на ноги, нынешний руководитель вуза уже «ходил за стадом», пас коров. В школе учился отлично и ровно по всем предметам. В школе же научился рисовать.

Его чувству прекрасного подчинялись и краски, и карандаш. Да и где, как не на весеннем лугу с его буйным весенним цветением, не в приглушенном желтом мареве летнего поля и голубизне реки, в которой отражаются облака, можно еще научиться любить прекрасное? Его интересовало и радовало все: и летние цветы, и осенний сад, и люди в селе.

Недавно внучка сделала подарок. Нашла в бумагах портрет прекрасной девушки. Дед в юности рисовал. Сделала красивую рамку и подарила... бабушке. Эта девушка на портрете много-много лет назад согласилась стать его женой.

Мечтал стать агрономом. Но армейская служба занесла в Харьков. Друг-земляк посоветовал зооветеринарную академию. Поступить было несложно, после месячных подготовительных курсов, которые вела Нелли Львовна Докторович, вспомнил и школьную химию, и биологию. И снова учеба с отличием по всем предметам: от гуманитарных, фундаментальных до специальных.

И армейские наставники, и вузовские преподаватели сразу замечали в нем задатки хорошего педагога. В армии ему доверяли вести занятия по электротехнике, в академии (которая тогда называлась зооветеринарным институтом) — по политэкономии. Такая практика некоторых педагогов заставляла готовиться серьезно, изучая предмет с опережением, чтобы не было стыдно перед своими однокурсниками выступать в роли преподавателя. Особое уважение к армейским учителям — полковнику Мойсееву, бывшему летчику-испытателю и подполковнику Ключникову, воспитаннику школы Макаренко — непревзойденному лектору.

После окончания института приехал домой на каникулы. Председатель соседнего колхоза тут же прослышал, что в районе появился молодой специалист, и сразу предложил должность главного зоотехника. Так, едва получив диплом, Дмитрий Иванович уже заботился о немаленьком поголовье. Шутка ли: 800 дойных коров, пять тысяч свиней, птица, овцы. Председатель колхоза Виктор Турчак был человеком экстравагантным и жестким, но дружба состоялась.

В аспирантуру своих лучших выпускников тогда, 40 лет назад, вузы приглашали. Можно сказать, охотились за способными ребятами. Получил письмо от своего наставника Анатолия Михайловича Хохлова, который от имени профессора Марка Дмитриевича Любецкого пригласил в аспирантуру.

— Я в колхозе был Дмитрий Иванович — так меня с уважением называли и стар и млад, а вернулся в институт, поступил в аспирантуру — опять стал Дима, — смеется Барановский.

Эффект гетерозиса.

И поныне кафедра, которой заведует его учитель — доктор сельскохозяйственных наук, профессор Анатолий Михайлович Хохлов, специализируется на генетике, разведении и селекции животных. 40 лет назад генетика буквально врывается в отечественную науку и открывала для молодого ученого такие возможности для экспериментов и открытий, что дух захватывало.

Анатолий Михайлович Хохлов — легендарный ученый, автор 15 учебников, пособий и монографий по проблемам генетики, селекции и domestikации сельскохозяйственных животных. Тогда еще молодой доцент активно формировал научную школу, которую очень мудро и профессионально вел профессор Марк Дмитриевич Любецкий, преуспевший в технологиях интенсификации производства свинины.

Дмитрий Иванович признается, что еще будучи колхозным зоотехником, пытался проводить самостоятельные эксперименты по регулированию пола у поголовья свиней. Женские особи хороши для разведения и получения приплода. А вот мужские — отлично набирают вес. В аспирантуре занялся изучением хозяйственно полезных качеств и биологических особенностей чистопородных, помесных и гибридных свиней. Изучал явление, которое называется эффект гетерозиса.

Гетерозис (в переводе с греческого языка — изменение, превращение) — увеличение жизнеспособности гибридов вследствие унаследования определённого набора различных генов от своих разнородных родителей.

— Вот такое гибридное сочетание обеспечивает более высокую энергию роста на тех же кормах, более высокие приросты мяса, более качественную продукцию животноводства, — поясняет Дмитрий Иванович. — Есть несколько гипотез, которые объясняют эффект гетерозиса. Известно,

что родственное разведение приводит к инбрендной депрессии, снижению продуктивности, к различным заболеваниям. А разнородное скрещивание — к повышению. Но генетический механизм с начала минувшего века и по сей день пока никто не объяснил. Сегодня уже добрались до расшифровки генома, но место испытаний эффективности скрещиваний всегда имеется, испытали — есть результат, можно запускать в производство. Каждый год появляются все новые и новые генотипы и постоянно исследуется влияние генотипов на эффект гетерозиса.

Эта проблема очень интересна и ею увлекаются и ученые, и производственники. Друг Николай Сергеевич Зинченко — опытный производственник, всегда был и есть интересным собеседником. Но тема разговоров всегда одна — достижение селекции в свиноводстве. По этому поводу жены подтрунивали: дескать, все мужчины о женщинах ведут разговоры, а вы — о свиньях.

Вот невольно думаешь: это тоже «эффект гетерозиса», только социальный, когда человеку приходится смешивать различного рода деятельность, и, наверное, вот этот эффект и формирует профессионала.

Исследователь, педагог, заместитель декана по работе с иностранными студентами, заместитель декана одного из основных факультетов — технологического, проректор, декан, первый проректор, директор научно-методического центра.

И вот, казалось бы, время заниматься наукой в свое удовольствие и отдыха, а тут — новое поручение. В обязанности вменили лицензирование и аккредитацию новых специальностей и академии в целом. Приходилось работать и в экспертной комиссии Министерства образования и науки по аккредитации и лицензированию аграрных специальностей. Более 15 лет Дмитрий Иванович — член и заместитель председателя научно-методической комиссии Минагрополитики и продовольствия по специальности «Технология производства и переработки продукции

животноводства». В общем, киевская мостовая нынче истоптана больше, чем харьковская.

Хотел ли Барановский быть лидером? 14 лет назад он уже баллотировался на пост ректора.

— Валерий Алексеевич Головкин тогда выиграл, я проиграл. Я спокойно к этому отнесся. Валерий Алексеевич на посту ректора был сильным лидером и эффективным менеджером. А я — напористый, но не амбициозный.

Сказал и широко улыбнулся...

О чем болит душа...

Немногие знают, что таких уникальных вузов, как наша Харьковская государственная зооветеринарная академия, которые специализировались на ветеринарном деле, на весь огромный Советский Союз в свое время было всего три. Из них два — в Украине. Во Львове и в Харькове.

Харьковская академия ведет свою историю с 1851 года. Расположенная в живописной лесопарковой зоне пригорода Харькова, академия имеет 12 учебных корпусов, 5 общежитий, опытное хозяйство, дом культуры, конно-спортивный комплекс, три футбольных поля.

Мы обсуждаем, как меняется студенчество.

— Все говорят — в худшую сторону, а я считаю — в лучшую, — неожиданно заявляет Дмитрий Иванович и перечисляет: — Все молодые люди знают иностранный язык. Мы не знали. Они умеют обращаться с современной техникой чуть ли не с младенчества. Мы не умели. Они живут с достижениями науки и техники и обладают более практическим умом. И старые методы обучения тут непригодны. Вот учат до сих пор зоотехников на примере колхозного стада. Но колхоза уже нет и стад таких нет. Возврата к прошлому нет.

Остро стоит вопрос, с помощью каких методик лучше всего формировать личность специалиста, как обучать его так, чтобы он не был потребителем знаний. Ведь если человек сам доходит до истины — это очень

крепкие знания. Надо сформулировать проблему, заинтриговать студента, пусть он сам ищет решение. А педагог ему в помощь.

Сегодня мы делаем упор на наши традиционные специальности — это ветеринарная медицина и технология животноводства. У нас большой исторический опыт подготовки таких специалистов. Но успешно имплементируем и новые направления — это менеджмент организаций, водные биоресурсы и аквакультура, садово-парковое хозяйство, которое завершается магистерской подготовкой — охотничье хозяйство и биотехнология. Охотничье хозяйство — это методический продукт нашей академии. Мы первые лицензировали эту специальность. На базе специальности «Ветеринарная медицина» развиваем два новых направления — лабораторное дело и ветеринарно-санитарная экспертиза и контроль качества продукции. Этого требует рынок труда, и мы готовы восполнять эти потребности.

Если говорить о научных школах и глубине проработки отдельных направлений, мы — лучшие. Иной раз наш ассистент, еще не защитивший диссертацию, по глубине своих знаний может быть выше иного кандидата наук из другого вуза. Например, наш выпускник Николай Стрельченко поехал на конференцию в Германию, там его доклад понравился американцам, те пригласили его в штат Айова, где он возглавил центр по искусственному осеменению. А затем встал во главе Института воспроизводства человека в Чикаго...

— Мне приходится иной раз слышать от руководителей передовых агрофирм: мы лучше будем учить специалистов за рубежом, потому что у нас и семенной материал, и поголовье, и технологии — все импортное, — сетует профессор Барановский. — Приехали... У нас же веками создавались наши украинские породы, по некоторым параметрам они даже лучше европейских!

В Днепропетровской области Дмитрий Иванович был в одном хозяйстве. Старый совхоз новый хозяин сровнял с землей, отстроил всю технологическую инфраструктуру заново, закупил французский скот. А

профессор его спросил: «Вот вы супер-ферму построили, на которой будет работать 20-30 человек. А что будет делать население окрестных сел?». Ну, он ушел от ответа, дескать, не по адресу вопрос.

— Все верно, только проблема в том, что вокруг идеальных высокотехнологичных хозяйств будут образовываться депрессивные зоны. Социальные проблемы села все равно придется решать, — продолжает Дмитрий Иванович. — Людям нужны работа, жилье, удобства, как в городе, дороги, детский сад и школа, место для творчества и общения. Раньше это был клуб, теперь нужны, наверное, другие, более современные, формы организации досуга. Вахтовым методом деньги заработали и едут домой. Село перестает быть домом.

Об этом болит душа... Болит за будущее села, будущее труженика полей и ферм, чтобы нашлось место в этой интегрированной деятельности соучастников добрых дел технологу животноводства, врачу ветеринарной медицины, биотехнологу. Мне хотелось бы, чтобы они становились героями нынешних дней, бомондом украинского прогресса. Не ностальгия возвращает мои мысли к фильмам «Сын председателя», «Свинарка и пастух», а реальная целесообразность вытянуть из тени на свет истинных кормильцев пищей и материальной, и духовной. Они, аграрии, просты, но они уникальны своей мудростью и честностью.

*Елена Зеленина,
корреспондент газеты «Время» (Харьков).*

**ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСОРА ХДЗВА
ДМИТРА ІВАНОВИЧА БАРАНОВСЬКОГО**

9 листопада 1948	Народився в селі Рекетченці Шаргородського району
1956-1966	Навчання в Хоменківській восьмирічній та Джуринській середній школах Вінницької області
Липень 1966- листопад 1967	Працівник майстерень, електромонтер колгоспу «Прогрес» Вінницької області Шаргородського району села Хоменки
1967-1969	Служба в лавах Радянської Армії
Грудень 1969- червень 1980	Бухгалтер централізованої бухгалтерії сільської ради села Хоменки Вінницької області
1970-1975	Студент зоотехнічного факультету Харківського зооветеринарного інституту (ХЗВІ)
Лютий 1975- лютий 1976	Головний зоотехнік колгоспу Україна с. Джурин Шаргородського району Вінницької області
1976-1977	Аспірант кафедри розведення і генетики с.-г. тварин денної форми навчання ХЗВІ
1977-1983	Аспірант заочної форми навчання, асистент кафедри розведення і генетики с.-г. тварин ХЗВІ
1979-1981	Заступник декана по роботі з іноземними студентами за сумісництвом
1982	Захистив дисертацію на тему «Некоторые хозяйственно-полезные качества и биологические особенности чистопородных помесных и гибридных свиней»; Рішенням Ради при НДІ тваринництва Лісостепу та Полісся УРСР від 18 травня присуджено науковий ступінь кандидата сільськогосподарських наук
1983-1985	Старший викладач кафедри розведення і генетики с.-г. тварин
1984-1989	Заступник декана зооінженерного факультету за сумісництвом

1985-1992	Доцент кафедри розведення і генетики с.-г. тварин ХЗВІ
1986	Рішенням ВАК при Раді Міністрів СРСР присвоєно вчене звання доцента при кафедрі розведення і генетики с.-г. тварин
1989-1996	Проректор з навчальної роботи ХЗВІ
1992-1996	Завідувач кафедри розведення та генетики с.-г. тварин
1996-2006, 2012-нині	Доцент кафедри розведення та генетики с.-г. тварин
1999-2004	Декан зооінженерного (з 2002 - технологічного) факультету
2001	Рішенням Вченої ради ХЗВІ присвоєно звання Почесний професор ХЗВІ
12 червня 2003	Рішенням колегії Міністерства аграрної політики України нагороджений трудовою відзнакою «Знак Пошани»
3 липня 2006	За сумлінну працю нагороджений заохочувальною відзнакою «Відмінник аграрної освіти та науки» III ступеня
2006-2007	Декан технологічного факультету Харківської державної зооветеринарної академії (ХДЗВА)
2007-2009	Проректор з навчальної роботи ХДЗВА
25 грудня 2008	Нагороджений заохочувальною відзнакою «Відмінник аграрної освіти та науки» II ступеня
2009-2012	Завідувач кафедри генетики, селекції та біотехнології (далі генетики, розведення та селекції с.-г. тварин)
2009-2015	Завідувач навчально-методично-практичного центру, далі директор науково-методичного центру ХДЗВА
12 вересня 2011	Нагороджений знаком «Відмінник аграрної освіти та науки» I ступеня
2013-2014	Виконувач обов'язків завідувача кафедри генетики, розведення та селекції с.-г. тварин
2015-нині	Виконувач обов'язків ректора, ректор ХДЗВА

ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНИХ МЕТОДІВ **В СЕЛЕКЦІЇ ТВАРИН**

**Барановський Д. І., доктор філософії, академік УАН,
Хохлов А. М., доктор с.-г. наук, професор, академік УАН**
Харківська державна зооветеринарна академія

Передрук зі збірника:
Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини :
збірник наукових праць Харків. держ. зоовет. академії.
– Харків, 2017. – Вип. 33, ч. 1. – С. 43-54.

Актуальність проблеми. На порядок денний стало питання не тільки зберегти та підвищити генетичний потенціал вітчизняних порід, типів, ліній, а й раціонально використати найкращий світовий генофонд через реалізацію селекційних програм, методів і прийомів підвищення ефективності чистопородного розведення, гібридизації та впровадження методів оцінки племінних і продуктивних якостей окремих особин. Більшість досягнень в тваринництві досягається на основі раціонального відбору конституційно і генетично кращих тварин, тому оцінка генотипу являється ведучим напрямом серед питань селекції свиней. Племінну цінність тварин можна визначити при застосуванні різних методів: оцінка тварин по походженню, загальна оцінка батьків, оцінка бічних родичів, оцінка по власній продуктивності.

У той же час, слід враховувати, що в селекційній роботі з породами, типами, лініями свиней значно зросла кількість ознак, як основних, так і додаткових, за якими ведеться відбір тварин у племінні стада, їх кількість складає від 28 до 32 ознак, що характеризують відтворювальні, відгодівельні, забійні, м'ясні показники та якість продукції. Це зумовило перехід до оцінки тварин за комплексом ознак з використанням оціночних і селекційних індексів. Селекційний процес в свинарстві може бути значно ефективнішим, якщо для оцінки тварин та їх послідуєного відбору і підбору крім

традиційної оцінки особин за власною продуктивністю та якістю потомства використовувати нові підходи, які базуються на досягненнях молекулярної генетики. Молекулярно-генетичний аналіз дозволяє виявити локуси геному тварини, які контролюють господарські ознаки і розробити на основі їх поліморфізму ДНК-маркери, які є найбільш інформативними і точними за всі інші відомі типи генетичних маркерів.

Мета роботи. Провести порівняльний аналіз сучасних генетичних методів у селекції тварин.

Матеріали та методи досліджень. Основним методологічним підходом біло узагальнення наукової літератури та результатів експериментальних досліджень із проблем використання генетичних методів у селекції тварин.

Результати досліджень. Оцінка ремонтного молодняку за власною продуктивністю. Ремонтний молодняк оцінюють за живою масою у віці 4-6-9 місяців і з 6-ти місячного віку за довжиною тулуба, а також товщиною шпику над 6-7 грудними хребцями, що в подальшому використовується при оцінці кнурів і свиноматок. При оцінці молодняку увага приділяється тому, щоб тварини за розвитком відповідали своєму віку, мали міцну конституцію, довгий широкий і глибокий тулуб, масивний окіст, високі і міцні ноги. Свинки повинні мати не менш 6-7 пар добре розвинутих і правильно розміщених сосків, а кнурці добре розвинуті статеві органи та активний темперамент. Відповідно до вимог Інструкції з бонітування для другої групи порід жива маса 2-місячного молодняку для класу еліта і першого становить – 18-20 кг, 4- місячних кнурців – 45-50 кг, а для свинок – 43-48 кг; 6-ти та 9-місячних кнурців відповідно – 76-84 кг і 131-134 кг, а свинок – 72-78 кг і 116-124 кг.

У процесі вирощування ремонтний молодняк зважують і оглядають, при цьому особлива увага приділяється конституції і екстер'єру. З 6- і 9-ти місячного віку та перед паруванням виміряють довжину тулуба. В кнурців 6-ти місячного віку класу еліта та першого довжина тулуба становить 119-

123 см, 9-ти місячного – 137-145 см, а у свинок відповідно 115-118 і 131-138 см.

Оцінка кнурів і свиноматок за якістю нащадків. За даними Онищенко А. О., Ващенко П. А., Почерняєва К. Ф. доведено, що в результаті контрольної відгодівлі молодняку, який відібрано від різних кнурів і маток, за скоростиглістю кращих і гірших тварин різниця досягає від 20 до 25 %, а за оплатою корму – 12-18 %. Встановлена різниця свідчить про високу ефективність відбору свиней по енергії росту і оплаті корму. Виявлення в племінному стаді цінних тварин за названими показниками можливе тільки шляхом проведення контрольної відгодівлі свиней. У стаді необхідно оцінювати в першу чергу кращих молодих кнурів із групи перевіряємих, які оцінені за власною продуктивністю з таким розрахунком, щоб оцінені поліпшувачі використовувались в стаді не менше 2-х років, передаючи свій генетичний потенціал продуктивності потомству. До молодих кнурів, які підлягають оцінці, слід підбирати свиноматок 2-го-3-го опоросів, що відповідають вимогам класу еліта. Для прискорення селекційного процесу в першу чергу слід відбирати молодняк від кнурів-поліпшувачів. Відбір поросят на відгодівлю проводиться від 3-х свиноматок, від кожної з них необхідно відібрати 2-х свинок, і 2-х кастратів, а в цілому по кнуру ставити 12 голів. Утримання тварин групове, по можливості з обліком кормів. Свинок і кастратів необхідно утримувати роздільно, в окремих станках, що буде сприяти кращому їх росту.

Оцінка відгодівельних та м'ясних якостей. Відгодівельні якості визначаються за такими показниками:

1. Вік досягнення маси 100 кг, (днів).
2. Середньодобовий приріст за період відгодівлі від 30 до 100 кг, (г).
3. Витрати кормів на 1 кг приросту за період відгодівлі від 30 до 100 кг, (корм. од.).

Враховуючи те, що постановка молодняку на відгодівлю є груповою, що обумовлює труднощі по обліку спожитих кормів, пропонується

спеціально розроблена таблиця, згідно якої за даними середньодобових приростів можна орієнтовно визначити витрати кормів в кормових одиницях. Таблиця розроблена і доопрацьована в Інституті свинарства на базі даних станції контрольної відгодівлі за 20 років.

М'ясні якості характеризуються такими показниками:

1. Забійною масою – вага парної туші з шкірою, без голови, ніг і внутрішнього (ниркового) жиру, кг.
2. Довжиною охолодженої туші – від переднього краю лонного зрощення до передньої поверхні атланта (першого шийного хребця), см.
3. Товщиною сала, що вимірюється лінійкою над 6-7 грудними хребцями, мм.
4. Площею «м'язового вічка» на поперечному розрізі туші між 1 і 2 крижовими хребцями (проекція на тонкий папір, або кальку), см².
5. Вагою задньої третини напівтуші, яку відділяють поперечним розрубом між передостаннім і останнім крижовими хребцями, кг.

Коливання передзабійної живої маси не повинно перевищувати ± 5 кг від середньої маси 100 кг. Клас кнурів і маток, оцінених методом контрольної відгодівлі, виставляється у відповідності з «Інструкцією з бонітування свиней».

Індексна оцінка свиней в стаді. Основна оцінка кнурів, свиноматок і ремонтного молодняка в стаді проводиться згідно «Інструкції з бонітування свиней». Однак, в практичній роботі селекціонера, для одержання більш достовірних даних про цінність того чи іншого генотипу, бажано паралельно застосувати індексну оцінку, яка дає можливість більш комплексно характеризувати племінні і продуктивні якості тварин.

Існує дуже велика кількість селекційних індексів, які охоплюють різні плеяди тих чи інших показників продуктивності, але деякі з них досить складні для використання в умовах господарств. В Інституті свинарства і агропромислового виробництва НААН розроблено комплексний індекс племінної цінності тварини (КПЦ), який включає в себе три оціночних

індекси, що характеризують репродуктивні якості, інтенсивність формування та відгодівельні якості.

Для визначення КПЦ необхідно на першому етапі розрахувати для кожної тварини три оціночних індекси за формулами, що наведено нижче:

1. *Індекс відтворювальних якостей (I):*

$$I=A+2B+35G$$

де А – кількість поросят при народженні, голів;

В - кількість відлучених поросят, голів;

G - середньодобовий приріст до відлучення, кг;

35 - постійний коефіцієнт.

2. *Інтенсивність формування:*

$$\Delta t = \frac{W_4 - W_2}{0,5(W_4 + W_2)} - \frac{W_6 - W_4}{0,5(W_6 + W_4)}$$

де Δt – інтенсивність формування;

W_2 - жива маса свиней в 2 місяці;

W_4 - жива маса свиней в 4 місяці;

W_6 - жива маса свиней в 6 місяців.

3. *Індекс відгодівельних якостей (IB):*

$$I=100+(242 * K)-(4,13 * L)$$

де: 242, 4,13 – константи;

K – середньодобовий приріст, г;

L – товщина шпику, мм.

На другому етапі проводять пробіт перетворення отриманих оціночних індексів за нижченаведеною формулою:

$$P_{ij} = \frac{X_{ij} - X_j}{\bar{X}_{ij}} + 5$$

де: P_{ij} – пробіт значення і-тої тварини за j-тим індексом (j= 1 – індекс відтворювальної здатності, j=2 — інтенсивність формування, j=3 – індекс відгодівельних якостей);

X_{ij} – значення j-го індексу і-тої тварини;

X_j - середнє значення j -го індексу в стаді.

На третьому етапі розраховують середній пробіт за трьома індексами – це і буде комплексний показник племінної цінності тварини:

$$\text{КПЦ} = \frac{\text{П}_{11} + \text{П}_{12} + \text{П}_{13}}{3}$$

Даний індекс можна ефективно використовувати при переведенні оцінених тварин у провідну групу стада. При цьому встановлюються ранги від самого високого індексу по оціненій групі, до найменшого і в залежності від ступеня вибракування свиноматок необхідна кількість свиней, за величиною індексу, вводиться в стадо. Крім КПЦ враховуються також особливості конституції і екстер'єру тварин і якщо вони мають суттєві дефекти тілобудови, то в стадо не допускаються – навіть при високому комплексному показнику племінної цінності. Багаточисельне порівняння індексів для оцінки тварин дало змогу зробити висновки, що вони не враховують спадковість ознак, а це впливає на точність оцінки. Порівняння абсолютних значень показників продуктивності має сенс лише при оцінюванні в однакових умовах. Для того, щоб врахувати вплив мінливості ознак на їх оцінку набуває поширення метод BLUP – кращий лінійний незміщений прогноз.

Оцінка тварин методом BLUP

(кращий лінійний незміщений прогноз)

BLUP – це метод селекційної і генетичної оцінки тварин, що дозволяє зробити висновок про генетичний потенціал для конкретної тварини. В основі методу лежить змішана лінійна модель Ч. Хендерсона.

Ключові переваги використання BLUP на практиці: максимально точний поділ критеріїв, які визначають продуктивність тварини; можливість одночасного порівняння параметрів, які були отримані в різних умовах зовнішнього середовища від різних генотипів, а також від тварин різних поколінь; математично точний облік всіх документально підтверджених родинних зв'язків – дуже висока точність племінної оцінки, яка дозволяє

досягти високої ефективності селекції; можливість урахування додаткової, але не менш важливої інформації (наприклад генетичні тренди, менеджмент тощо). При оцінці тварин методом BLUP особливого значення набуває чітка організація племінного обліку. При цьому цей метод потребує великого масиву даних первинного зоотехнічного обліку, отриманого протягом тривалого періоду (декілька поколінь тварин), а також залучається інформація про значну кількість споріднених тварин, які можуть знаходитись в різних господарствах, і навіть в різних регіонах. Опрацювання такої кількості даних потребує складних математичних розрахунків, наявності кваліфікованих наукових кадрів, сучасної комп'ютерної техніки і відповідного програмного забезпечення (в Інституті свинарства і АПВ НААН, на базі сучасних досягнень світової науки, розроблена і захищена авторським свідоцтвом комп'ютерна система визначення племінної цінності свиней). Тому, проводити таку роботу в кожному окремому господарстві недоцільно. Відповідно до цього, дані первинного зоотехнічного обліку зібрані в господарстві, надсилаються в Інститут свинарства і АПВ НААН, який є Головним селекційним центром в галузі. На базі Інституту проводяться розрахунки і результати оцінювання надсилаються власникам свиней. Для проведення оцінки, матеріали первинного зоотехнічного обліку повинні бути представлені в електронному вигляді. Але у зв'язку з тим, що більшість господарств – суб'єктів племінної справи у свинарстві – використовують різні програмні засоби для ведення племінного обліку, зоотехнічні дані відрізняються за структурою та форматом. Тому, з метою уніфікації форми представлення даних первинного зоотехнічного племінного обліку в електронному вигляді, були розроблені «Методичні рекомендації щодо збору первинних даних зоотехнічного обліку для визначення племінної цінності свиней в автоматизованому режимі».

В Інституті свинарства і АПВ НААН (Головному селекційно-генетичному центрі), отримані дані заносяться в єдину базу племінних свиней, розраховуються середньодобові прирости, популяційно-генетичні

параметри і проводиться визначення племінної цінності тварин. Наприклад, значення +0,2 за кількістю живих поросят при народженні і -45 за середньодобовим приростом означають, що генетичний потенціал даної тварини більше на 0,2 поросяти, а за приростом – на 45 г менше, ніж середнє значення даних ознак у популяції. Результати оцінювання включають значення племінної цінності за всіма вищевказаними селекційними ознаками, а також за середньодобовим приростом, який розраховується на основі даних щодо дати народження, дати вимірювання товщини шпику та маси при вимірюванні. Крім того, результати оцінювання включають селекційний BLUP індекс для кожної тварини, який представляє собою оцінку за комплексом ознак.

Генетична оцінка тварин. На сьогоднішній день найбільш точного і прогнозованого методу як генетична оцінка майбутньої продуктивності тварин не існує. Використання ДНК-маркерів у селекції сприяє швидкому введенню в популяцію свиней бажаних алелей генів з метою підвищення плодючості, продуктивності, стійкості проти захворювань і як результат, прискорення селекції та зниження витрат на виробництво свинини.

Для оцінки показників продуктивності, які важко піддаються прогнозуванню статистичними методами для більш достовірної їх оцінки необхідний аналіз потомства, тобто необхідно дочекатися приплоду і проаналізувати його племінну цінність. А використання ДНК-маркерів дає можливість проаналізувати генотип відразу при народженні, не чекаючи прояву ознаки або появи потомства, що значно прискорює селекцію. Такий підхід широко використовується у селекційних програмах економічно розвинених країн для інтенсифікації селекційного процесу.

Крім того ДНК-маркери мають ряд переваг, зокрема: дозволяють остаточно визначати гомозиготні та гетерозиготні генотипи; на них не впливають умови навколишнього середовища і мають коефіцієнт спадковості $h^2=1,0$; визначаються не залежно від віку (у клітках ембріона, зразках крові,

тканини, тощо); дозволяють тестувати генотипи, що обмежені статтю; ДНК-тестування може бути проведено навіть після забою тварини.

Приклади перспективних генів-маркерів продуктивності свиней:

✓ маркери плодючості: ген рецептора естрогену – ESR, фолікулостимулюючого гормону – FSH, ретинолзв'язуючий білок 4 гена – RBP4, ген остеопонтіна OPN, ген рецептора мелатоніну 1A-MTNR1A, ген пропердину, ген рецептора пролактину – PRLR;

✓ маркери генетичних аномалій – ген рецептора ріанодина – RYR1, 5'-AMP-activated protein kinase subunit gamma-3 PRKAG3 та sperm flagellar protein 2 - SPEF2;

✓ маркери відгодівельних і м'ясних якостей свиней – ген інсуліноподобного фактору росту 2 – IGF-2, гіпофізарного фактора транскрипції POU1F1, меланокортинового рецептора 4-MC4R ген гормону росту – GH, ген рецептора гормону росту – GHRH, гіпофізарний фактор транскрипції – PIT1 та ряду інших.

Перелік генів-маркерів, рекомендованих до використання, постійно розширюється (табл. 1).

Таблиця 1

Генетичні маркери, що використовуються у свинарстві

Ознаки	Генетичні маркери
Стресостійкість	RYRJ, HAL
Колір шкіри (домін. білий AA)	c KIT
Колір шкіри (червоний / чорний)	MCJR
Репродуктивні якості	ESR, PRLR, H450, FSHR
Відгодівельні якості	MC4R
Збереження поросят	FUTJ
М'ясні якості	MSTN, MYOD, LEP, LEPR, JGF2
Якість м'яса	CYP2E1, CAST
Внутрішньом'язовий жир	HFABP, AFABP
Діарея	K88AB, ECRF18

В цілому, маркер асоційована селекція не заперечує класичних підходів до визначення племінної цінності. Статистичний аналіз і технології маркер

асоційованої селекції взаємно доповнюють один одного. Використання генетичних маркерів дозволяє прискорити процес відбору тварин, а індексні методи точніше оцінити ефективність цього відбору. Однак, якщо відбір свиней йде за показниками, що характеризується високою спадковістю, як наприклад, кількість сосків, яке до того ж легко прораховується – маркер асоційована селекція не принесе істотної вигоди. Не заперечуючи цінності кожного із запропонованих методів селекціонерам потрібно враховувати всі фактори, які б дозволили розрізняти вклад генетичної складової і умов зовнішнього середовища на проявлення продуктивності.

Висновки

1. Основна стратегія генетичних досліджень у тваринництві це всебічна оцінка племінних якостей тварин на основі отримання генетичної інформації, пов'язаної з певними генами або генними комплексами. Для практичного здійснення цієї мети використовуються різноманітні методи досліджень, які можна поділити на кілька груп: індексна селекція, молекулярно-генетичні маркери і метод BLUP.

2. Молекулярно-генетичні маркери не є господарсько цінними ознаками, а тільки маркують такі, тому використання маркерів має практичну цінність в поєднанні з іншими методами досліджень (біохімічні, фізіологічні, морфологічні та ін.).

3. Добре налагоджена інформаційна система є важливою ланкою в широкомасштабних селекційних дослідженнях. Вона забезпечує достовірність племінного обліку, оцінки фенотипу і генотипу тварин, відбір кращих генотипів з комплексу господарськи цінних ознак, визначення племінної цінності тварин, моделювання та оптимізацію селекційного процесу.

СХРЕЩУВАННЯ – СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ

Д. І. Барановський
Харківський зооветеринарний інститут

Передрук зі збірника:
Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини :
збірник наукових праць Харків. держ. зоовет. академії.
– Харків, 2001. – Вип. 9(33), ч. 3. – С. 156-158.

Світовий досвід свідчить, що проблему забезпечення населення продуктами харчування, і особливо м'ясом, неможливо вирішити без інтенсифікації тваринництва в цілому і свинарства в тому числі. За повідомленнями окремих експертів в третьому тисячолітті свинина збереже свої лідируючі позиції в м'ясному балансі. На її долю передбачається понад 42% від загального обсягу споживання м'яса. Проте останнім часом суспільно-політичний динамізм і адекватне реформування аграрного сектору економіки внесли відповідні зміни в традиційну для України галузь свинарства. Теоретичні напрацювання і практичний досвід, що забезпечували ефективність галузі, сьогодні не знаходять повного втілення у виробництві. Це привело до скорочення свинопоголів'я з 19,1 млн голів в 1990 році до 7,7 млн голів в 2000 році. Суттєво скоротився громадський сектор, що зумовило гальмування селекційно-технологічного впровадження у виробничий процес.

Разом з тим, спираючись на історичний досвід і національні традиції вітчизняне свинарство поступово реанімується, набуває нового організаційного і селекційно-технологічного структурування.

Важливою складовою прогресивного розвитку галузі свинарства є доцільне використання ефекту гетерозису, який утворюється в результаті поєднання відповідних дистанційно-різноманітних генотипів свиней. Проте ефективність його впровадження потребує комплексного дослідження результатів різноманітних поєднань порід і ліній.

В структурі порід, які використовуються при виробництві свинини в Україні, поєднання всіх генотипів, як правило, проводиться з великою білою породою і порівнюється з рівнем її продуктивності. В контексті цієї проблематики були проведені дослідження багатоваріантних поєднань великої білої, української степової білої, великої чорної, ландрас, уельс, дюрк, миргородської української м'ясної і полтавської м'ясної порід у господарствах Харківської, Донецької і Луганської областей.

Результати досліджень в цілому свідчать, що схрещування і гібридизація є дійовими факторами підвищення ефективності виробництва свинини і збереження високої її якості. Такий елемент зоотехнічної роботи є доцільним в селекційно-технологічному програмуванні розвитку галузі.

Так, при схрещуванні різних порід поліпшувалися відтворювальні властивості свиноматок. При двухпородному схрещуванні кращим поєднанням було велика біла х ландрас, яке забезпечило високу багатоплідність свиноматок $12,2 \pm 0,59$ голів і високу молочність – 52,4 кг. Поєднання великої білої і великої чорної порід сприяло високій молочності маток – 53,4 кг і збереженості поросят до відлучення – 93,6%. Схрещування свиноматок великої білої з кнурами порід української степової білої, дюрк, української м'ясної і полтавської м'ясної дещо уступали вищезазначеним поєднанням, проте в цілому сумарний репродуктивний гетерозис різних гетерогенотипічних поєднань у порівнянні з рівнем генетичної реалізації великої білої породи становив 3,9%...12,0% з багатоплідності, 2,6%...16,0% з молочності і 0,4%...11,3% з великою плідності.

Подальше вирощування молодняку та відгодівля його до забійних кондицій показали, що помісні і гібридні підсвинки закономірно перевищували своїх чистопорідних ровесників великої білої породи за енергією росту та оплатою корму. У господарствах з інтенсивним типом годівлі кращі показники середньодобових приростів спостерігалися при поєднанні великої білої і дюрк, великої білої і великої чорної та великої білої і полтавської м'ясної порід. Підсвинки цих поєднань маси тіла 100 кг

досягали у віці 212...217 діб. Витрати кормів на кг приросту становив 5,11 кг кормових одиниць у підсвинків поєднання великої білої і дюрок, 5,39 – великої білої і великої чорної, 5,41 – великої білої і полтавської м'ясної, 5,44 – великої білої і ландрас порід. В цілому показники соматичного гетерозису становили: з енергії росту – 9,5%...22,2%, оплати корму – 7,8%...25,0%; забійного виходу 1,2%...3,4%, площі «м'язового вічка» – 8,0...22,3%.

В дослідженнях встановлено, що реалізація соматичного гетерозису суттєво залежить від умов утримання і рівня годівлі. Якщо рівень годівлі не забезпечував середньодобового приросту 500 кг, то генетичні ранги ефективності гетерозису зміщувалися на користь інших поєднань, які при інтенсивному типу годівлі характеризувалися не високою продуктивністю.

Потенційний гетерозисний ефект з енергії росту перш за все супроводжувався відповідними морфо-функціональними і біохімічними показниками крові. У помісних тварин в крові спостерігалася більш висока концентрація гемоглобіну і еритроцитів та вміст білку у сироватці крові.

За екстер'єрно-конституційними параметрами помісні тварини поєднань великої білої з ландрас, уельс, полтавською м'ясною і українською м'ясною перевищували контрольні групи зо довжиною тулуба, що сприяло отриманню стандартних, якісних напівтуш.

Висновки: Схрещування у свинарстві є ефективним зоотехнічним прийомом, який сприяє підвищенню продуктивних властивостей тварин і поліпшенню якості їх продукції. За комплексом господарських ознак кращими поєднаннями порід свиней в умовах Південно-східного регіону України є велика біла х велика чорна, велика біла х дюрок, велика біла х полтавська м'ясна.

Для господарств, в яких створені умови для інтенсивного типу годівлі доцільно використовувати як материнську форму велику білу породу і батьківську велику чорну, дюрок, ландрас та полтавську м'ясну. У господарствах з недостатньо задовільною кормовою базою краще поєднувати велику білу і велику чорну при прямому і реципрокному схрещуванні.

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПУБЛІКАЦІЙ

1978

1. **Возрастная** динамика некоторых морфологических и биохимических показателей крови чистопородных и помесных свиней / Д. И. Барановский // Труды Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1978. – Т. 245 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 67-70.
2. **Хозяйственно-полезные** качества свиней при двух и трех породном скрещивании крупной белой с дюрок и ландрас породами / Д. И. Барановский // Труды Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1978. – Т. 245 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 103-108.

1979

3. **Результаты** использования полтавской синтетической линии свиней при скрещивании с крупной белой и ландрас породами / Д. И. Барановский // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1979. – Т. 264 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 82-86.

1980

4. **Пути** повышения мясных качеств свиней (Из опыта учхоза «Прогресс» Дергачевского района Харьковской области) : информационный листок Харьковского межотраслевого территориального центра НТИ и пропаганды № 130-80 / Д. И. Любецкий, Д. И. Барановский, А. И. Пасечник. – Харьков, 1980. – 4 с. – (Серия 33 «Животноводство и ветеринария»).

***

5. **Відгодівельні** та забійні якості чистопородних і помісних свиней при схрещуванні великої білої з м'ясними породами / М. Д. Любецький, Д. І. Барановський // Свинарство : республіканський міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Київ, 1980. – Вип. 32. – С. 33-37.
6. **Воспроизводительные** особенности свиноматок крупной белой породы при скрещивании их с хряками породы дюрок / Д. И. Барановский //

Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1980. – Т. 276 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 83-87.

7. **Изменение** убойных качеств у чистопородных и помесных свиней / Д. И. Барановский // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1980. – Т. 276 : Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных. – С. 91-93.

1981

8. **Некоторые** хозяйственно-полезные качества и биологические особенности чистопородных помесных и гибридных свиней : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук : 06.02.01 – разведение и селекция сельскохозяйственных животных / Дмитрий Иванович Барановский ; НИИ животноводства Лесостепи и Полесья УССР. – Харьков, 1981. – 24 с.

***

9. **Изменчивость** воспроизводительных особенностей свиноматок в скрещивании / Д. И. Барановский // Четвертый съезд генетиков и селекционеров Украины : тезисы докладов. – Киев, 1981. – Ч. 6 : Генетика животных и микроорганизмов. – С. 6-7.

1982

10. **Генетические** основы формирования и совершенствования стада крупного рогатого скота красной степной породы / Д. И. Барановский // Научные и практические основы выведения новых пород и типов молочного и мясного скота : научно-производственная конференция. – Киев, 1982. – Ч. 2. – С. 38-40.

1983

11. **Особенности** формирования хозяйственно-полезных признаков у свиней при различных вариантах межпородного скрещивания / Д. И. Барановский // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1983. – Т. 295 : Повышение эффективности производства свинины. – С. 30-35.
12. **Эффективность** гетерозиса при промышленном скрещивании и гибридизации свиней / Д. И. Барановский // Вклад молодых ученых в выполнение Продовольственной программы СССР : тезисы докладов к республиканской научной конференции молодых ученых. – Херсон, 1983. – С. 46-47.

1984

13. **Генотипические** различия гематологических показателей и их связь / Д. И. Барановский // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1984. – Т. 303 : Повышение эффективности производства свинины. – С. 23-28.
14. **Свиньи** породы дюрок в промышленном скрещивании / М. Д. Любецкий, Д. И. Барановский // Свиноводство. – 1984. - № 1. – С. 14-15.
15. **Совершенствование** продуктивных качеств коров красной степной породы при чистопородном разведении и скрещивании с англескими и красными датскими быками / Д. И. Барановский // Эффективные разработки и передовой опыт в животноводстве : тезисы докладов областной конференции молодых ученых. – Днепропетровск, 1984. – С. 22-23.

1985

16. **Влияние** массажа молочной железы телок и нетелей на молочную продуктивность / Д. И. Барановский // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института – Харьков, 1985. – Т. 313 : Повышение продуктивности крупного рогатого скота. – С. 47-51.
17. **Гистоморфологические** изменения желез внутренней секреции свиней при скрещивании / Д. И. Барановский // Сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1985. – Т. 315 : Повышение эффективности производства свинины. – С. 16-21.
18. **Гистоморфологические** особенности желез внутренней секреции чистопородных, помесных и гибридных свиней / М. Д. Любецкий, Д. И. Барановский // Свиноводство : республиканский межведомственный тематический научный сборник. – Киев, 1985. – Вып. 41. – С. 17-20.

1986

19. **Методические** рекомендации по оформлению дипломных проектов (работ). Для преподавателей и студентов зооинженерного факультета / [М. Д. Любецкий, Ю. Д. Рубан, И. Ф. Храбустовский и др.] ; ГосАгропром СССР, Харьковский зооветеринарный институт, зооинженерный факультет. – Харьков : РИО ХЗВИ, 1986. – 35 с.

Авторами также являются : П. Е. Божко, Н. И. Карташов, Н. И. Машкин, **Д. И. Барановский**, А. И. Сокол, В. И. Герасимов, А. Я. Лысенко, И. А. Бузун, В. С. Патров, З. А. Шебельниченко, Е. В. Черникова.

***

20. **Характеристика** гибридных свиней при двух- и трехпородном скрещивании / Д. И. Барановский // Повышение эффективности производства свинины : межвузовский тематический сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1986. – С. 18-26.

1987

21. **Методические** рекомендации по оформлению курсовых работ и проектов / Харьковский зооветеринарный институт, зооинженерный факультет ; [Д. И. Барановский, Н. И. Машкин, В. Г. Прудников, П. Д. Бакшеев]. – Харьков : РИО ХЗВИ, 1987. – 18 с.

***

22. **Использование** инбредных хряков белой породы в топкроссингах для получения товарных гибридов / М. Д. Любецкий, Д. И. Барановский // Повышение эффективности производства свинины : сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1987. – С. 4-9.

1988

23. **Методические** рекомендации для самостоятельного изучения основ биометрии / Д. И. Барановский, М. Д. Любецкий, С. Н. Тищенко, В. Г. Прудников. – Харьков : РИО ХЗВИ, 1988. – 86 с.

24. **Наука** – производству [Комплект из 35 листовок] : из опыта внедрения научных разработок Харьковского зооветеринарного института. – Харьков : Облполиграфиздат, 1988. – (Получение и использование товарных гибридов в промышленном свиноводстве / М. Д. Любецкий, Д. И. Барановский. 2 с.)

1989

25. **Довідник** зооінженера / за ред. М. І. Машкіна ; [М. І. Машкін, Д. І. Барановський, О. І. Сокол та ін.]. – Київ : Урожай, 1989. – 320 с. – (Література для кабінету зоотехніка).

Авторами також є : О. І. Бондарєв, Л. О. Марченко, М. Г. Носальський, Ф. М. Татар, М. М. Іванченко, С. Т. Кліценко, В. Є. Булгаков,

Н. В. Шевченко, В. Я. Максаков, Г. І. Пасічник, М. Д. Любецький, Ю. Д. Рубан, В. С. Великанова, Л. М. Иванов, І. А. Бузун, В. А. Зандарян, Б. Ф. Галат, Т. О. Тарасова, К. В. Карпенко, Ю. І. Коломієць, В. І. Герасимов, І. М. Домашенко, О. П. Дерев'янку, Г. Л. Ігнатов, П. Ю. Божко, З. Ф. Якименко, І. М. Острівний, Л. В. Ізосімова, М. М. Пархоменко, В. Ф. Товстик, В. П. Кошовий, В. Г. Прудніков, В. І. Литвинов, П. Д. Бакшеев, О. І. Роменський, О. С. Вовк, М. В. Чорний, О. Ф. Русінов, В. В. Кім, А. А. Задорожний, В. А. Ковалевський, В. І. Грицаєнко, М. В. Кізлик, В. І. Приходченко, М. В. Бублик, В. Д. Білойван, М. А. Піпенко, М. В. Черкас, В. С. Шебельниченко, А. Я. Лисенко, О. О. Дамасевич, А. Д. Биканов, І. В. Россоха, Е. М. Камардін, Ю. Ф. Прохвятилов, В. Є. Біляєва, О. В. Богдановський.

***

26. *Динамика* генетических параметров продуктивности и пути ее стабилизации при разведении свиней / Д. И. Барановский, Д. Б. Григорьев, Н. Я. Приходько // Интенсификация производства свинины : межвузовский тематический сборник научных трудов Харьковского сельскохозяйственного института. – Харьков, 1989. – С. 8-13.
27. *Поведение* чистопородных и помесных свиноматок в условиях промышленного комплекса / М. Д. Любецкий, Б. П. Коваленко, Д. И. Барановский // Свиноводство : республиканский межведомственный тематический научный сборник. – Киев, 1989. – Вып. 45. – С. 19-22.

1990

28. *Проблемы* использования гетерозиса в промышленном свиноводстве / Д. И. Барановский // Актуальные проблемы ветеринарной и зоотехнической науки в интенсификации животноводства : материалы конференции посвященной 70-летию Московской ветеринарной академии, 24-26 ноября 1989 г. / Московская ветеринарная академия. – Москва, 1990. – С. 212-213.
29. *Эффект* гетерозиса при скрещивании и гибридизации свиней / Д. И. Барановский // Актуальные проблемы зоотехнической науки и практики : тезисы докладов и научных сообщений областной научной конференции, 10-25 сентября 1990 г. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1990. – Ч. 2. – С. 2.

1991

30. **Харьковский** зооветеринарный институт : 140 лет со дня основания / [сост. : В. М. Апатенко, Д. И. Барановский, Т. С. Бондарева и др.]. – Харьков : РИО ХЗВИ, 1991. – 145 с.

Авторами также являются : Е. П. Волков, В. И. Воронянский, В. И. Герасимов, В. А. Дерюга, А. М. Добрицкий, А. А. Заволока, М. М. Иванченко, И. А. Калашник, Т. М. Калмыкова, Н. И. Карташов, В. В. Ким, В. А. Кибенко, В. Ф. Копицкий, Д. Д. Логвинов, А. Я. Лысенко, М. Д. Любецкий, И. И. Магда, В. А. Лемишевский, Л. А. Марченко, Н. И. Машкин, В. П. Образцов, Р. А. Огуль, М. Е. Павлов, С. Б. Передера, М. Е. Пилипенко, Е. Н. Пономаренко, И. М. Попов, Ю. Ф. Прохвятилов, И. В. Россоха, Ю. Д. Рубан, Б. В. Рубан, А. И. Сокол, В. К. Чернуха, Н. В. Черный, И. М. Щетинский, К. Д. Югай, Л. И. Юрченко, В. И. Ярошенко.

***

31. **Динамика** гетерозиса при скрещивании и гибридизации / Д. И. Барановский // Новые методы селекции и биотехнологии в животноводстве : научно-практическая конференция. – Киев, 1991. – Ч. 1 : Селекционные методы совершенствования пород и популяций. – С. 134-135.

32. **Динамика** продуктивных качеств свиней при скрещивании и гибридизации / Д. И. Барановский // Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных и совершенствование мер борьбы с болезнями в условиях интенсивного ведения животноводства и создания фермерских хозяйств : тезисы докладов Всесоюзной научной конференции, 17-22 сентября 1991 г. / Харьковский государственный аграрный университет. – Харьков, 1991. – С. 27.

33. **Наша** гордість / Д. І. Барановський // Тваринництво України. – 1991. – № 8. – С. 8-9.

34. **Нові** вимоги – нові підходи : [ХЗВІ – 140 років] / Д. І. Барановський // Ленінський шлях. – 1991. – 14 вересня.

1992

35. **Генетические** детерминанты продуктивности и их динамика при скрещивании свиней / Д. И. Барановский // Тезисы докладов шестого съезда Украинского общества генетиков и селекционеров им. Н.И. Вавилова, Полтава 1992 г. – Киев, 1992. – Т. 1. – С. 145-146.

1993

36. **Інструменти** і прилади зоотехнічного призначення : навчальний посібник для студентів зооінженерних факультетів вузів / М. І. Машкін,

Л. М. Иванов, В. Г. Прудніков, Д. І. Барановський. – Київ : Урожай, 1993. – 113 с.

***

37. *Дюроки* в сочетании с крупной белой породой / Д. И. Барановский // Повышение продуктивности свиней и птицы : сборник научных трудов Харьковского государственного аграрного университета. – Харьков, 1993. – С. 19-23.
38. *Фенотипические* и генетические корреляции в процессе селекции свиней / Д. И. Барановский, В. И. Лисин // Повышение продуктивности свиней и птицы : сборник научных трудов Харьковского государственного аграрного университета. – Харьков, 1993. – С. 23-27.

1994

39. *Взаимосвязь* продуктивности с стрессочувствительностью свиней / Д. И. Барановский, С. Б. Данилов, А. Л. Мосенцова // Зоологическая наука и современные проблемы зоотехнии и ветеринарной медицины : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 90-летию со дня рождения Лукина Е.И. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1994. – С. 39.
40. *Генетические* маркеры при инбридинге / С. Б. Данилов, Д. И. Барановский // Молекулярно-генетические маркеры животных : тезисы докладов I Международной конференции по молекулярно-генетическим маркерам животных, 27-29 января 1994 года, Киев / АН Украины, Институт разведения и генетики животных. – Киев, 1994.
41. *Генотипічна* динаміка продуктивності свиней при схрещуванні / Д. І. Барановський // Генетика продуктивності тварин : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження проф. М.М. Колесника, 20-21 грудня 1994 р. / УААН, Національний аграрний університет, Інститут розведення і генетики. – Київ, 1994. – С. 64.
42. *Динамика* гетерозиса при ротационном скрещивании разных пород / Д. И. Барановский // Зоологическая наука и современные проблемы зоотехнии и ветеринарной медицины : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 90-летию со дня рождения Лукина Е.И. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1994. – С. 39.

43. *Динаміка* продуктивних якостей чистопородних, помісних і гібридних свиней в умовах колгоспу «Победа» республіки Крим / Д. І. Барановський // Проблеми зоотехнії та шляхи вирішення їх у сучасних умовах : тези доповідей звітної наукової конференції за 1992 рік, 21-24 квітня 1993 р. / Харківський зооветеринарний інститут. – Харків, 1994. – С. 5-7.
44. *Ефективність* промислового схрещування великої білої і великої чорної порід / Д. І. Барановський // Генетика продуктивності тварин : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження проф. М.М. Колесника, 20-21 грудня 1994 р. / УААН, Національний аграрний університет, Інститут розведення і генетики. – Київ, 1994. – С. 62.

1995

45. *Свиноводство* и технология производства свинины : учебник для студентов высших учебных заведений по специальности «Зоотехния» / под ред. В. И. Герасимова ; [В. И. Герасимов, Г. С. Походня, Ю. В. Засуха та ін.] ; Харьковский государственный аграрный университет, Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков : [РВВ ХДАУ], 1995. – 533 с.
Авторами также являются : Д. І Барановський, І. М. Домашенко, В. П. Рибалко, Л. М. Цицюрський, П. І. Рябчук, І. О. Савич.

***

46. *Генотипическая* и паратипическая детерминация продуктивности свиней / Д. И. Барановский // Основоположник зоотехнической науки П.Н. Кулешов и перспективы развития специальностей по зоотехнии и ветеринарии : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 140-летию со дня рождения проф. Кулешова П.Н. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1995. – С. 63-64.
47. *Генетический* потенциал свиней Украины и перспективы его использования / В. С. Патров, Д. И. Барановский, С. Б. Данилов [и др.] // Генофонд пород животных и методы его использования : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 110-летию со дня рождения Потемкина Н.Д. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1995. – С. 85-86.
Авторами также являются : Б. П. Коваленко, А. М. Хохлов, Т. Н. Данилова, В. А. Федяев, З. П. Купина.
48. *Динамика* продуктивных и экстерьерно-конституциональных признаков свиней при скрещивании и гибридизации / Д. И. Барановский //

Шляхи підвищення виробництва та поліпшення якості свинини : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції / Інститут тваринництва УААН. – Харків, 1995. – С. 60-61.

49. *Динамика* екстерьерных показателей свиней при скрещивании / Д. И. Барановский // Генофонд пород животных и методы его использования : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 110-летию со дня рождения Потемкина Н.Д. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1995. – С. 49-50.
50. *Интенсивное* использование суперпродуктивных коров для воспроизводства быков-производителей / А. Д. Бугров, А. Ф. Гончар, Д. И. Барановский // Генофонд пород животных и методы его использования : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 110-летию со дня рождения Потемкина Н.Д. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1995. – С. 64.
51. *Использование* модельных объектов для генетических исследований / О. В. Бибенко, Д. И. Барановский // Генофонд пород животных и методы его использования : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 110-летию со дня рождения Потемкина Н.Д. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1995. – С. 62.
52. *Комбинационная* изменчивость помесных свиней при скрещивании крупной черной, дюрок и ландрас пород / Д. И. Барановский, В. С. Ковальчук // Шляхи підвищення виробництва та поліпшення якості свинини : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції / Інститут тваринництва УААН. – Харків, 1995. – С. 61-62.
53. *Отбор* на комбинационную способность при гибридизации в свиноводстве / Д. И. Барановский // Генофонд пород животных и методы его использования : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 110-летию со дня рождения Потемкина Н.Д. / Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков, 1995. – С. 62.
54. *Эффективность* сочетаемости разных пород свиней при скрещивании / Д. И. Барановский // Повышение продуктивности свиней : сборник научных трудов Харьковского государственного аграрного университета, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1995. – С. 42-46.

1996

55. *Закономірності* успадкування якісних ознак при дигібридному схрещенні : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять

студентів з спеціальностей : 7.130201 – зооінженерія і 7.130202 – ветеринарна медицина / склали : Б. П. Коваленко, Д. І. Барановський, С. Б. Данілов [та ін.] ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1996. – 19 с.

Авторами також є : В. А. Федяєв, В. В. Каряка.

56. **Морфометричний** аналіз хромосом сільськогосподарських тварин : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів з спеціальностей : 7.130201 – зооінженерія і 7.130202 – ветеринарна медицина / склали : Д. І. Барановський, Б. П. Коваленко, В. А. Федяєв, В. В. Каряка ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1996. – 6 с.

57. **Свинарство** і технологія виробництва свинини : підручник для викладачів і студентів зооінженерних факультетів вищих навчальних сільськогосподарських закладів III-IV рівнів акредитації / [В. І. Герасимов, В. П. Рибалко, Л. М. Цицюрський [та ін.]. – Київ : Урожай, 1996. – 349 с.

Авторами також є : Д. І. Барановський, М. І. Домашенко, М. В. Чорний, Ю. В. Засуха, Г. С. Походня.

58. **Структурне** моделювання генетико-молекулярних процесів в організмі : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів з спеціальностей : 7.130201 – зооінженерія і 7.130202 – ветеринарна медицина / склали Д. І. Барановський, Б. П. Коваленко, В. А. Федяєв, В. В. Каряка ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1996. – 9 с.

59. **Цитологічні** основи спадковості : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів з спеціальностей : 7.130201 – зооінженерія і 7.130202 – ветеринарна медицина / склали : Д. І. Барановський, Б. П. Коваленко, В. В. Каряка [та ін.] ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1996. – 7 с.

Авторами також є : В. А. Федяєв, І. В. Тішаков.

***

60. **Генетичні** аспекти удосконалення продуктивних ознак свиней / Д. І. Барановський, Б. П. Коваленко // Корифей зоотехнической науки М.Ф. Иванов и перспективы развития специальностей по зоотехнии и ветеринарии : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 125-летию со дня рождения академика М.Ф. Иванова. – Харьков, 1996. – С. 47.

61. **Генетичні** детермінанти поєднуваності свиней при схрещуванні / Д. І. Барановський // Проблеми зоотехнії і ветеринарії та шляхи їх вирішення в сучасних умовах : матеріали звітних наукових конференцій інституту за результатами досліджень в 1992 і 1993 роках / Харківський зооветеринарний інститут. – Харків, 1996. – Вип. 1(25). – С. 69-70.
62. **Отримання** та використання товарних гібридів у свинарстві / Д. І. Барановський, Б. П. Коваленко // Корифей зоотехнической науки М.Ф. Иванов и перспективы развития специальностей по зоотехнии и ветеринарии : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 125-летию со дня рождения академика М.Ф. Иванова. – Харьков, 1996. – С. 46-47.
63. **Стратегія** сохранения генетического разнообразия редких и исчезающих видов животных / О. В. Бибенко, Д. И. Барановский // Корифей зоотехнической науки М.Ф. Иванов и перспективы развития специальностей по зоотехнии и ветеринарии : материалы международной научно-практической конференции, посвященной 125-летию со дня рождения академика М.Ф. Иванова. – Харьков, 1996. – С. 70-74.

1997

64. **Аналіз** генетичних процесів в популяції : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентам зооветеринарних спеціальностей / склав : Д. І. Барановський ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 8 с.
65. **Аналіз** успадкування ознак при зчепленні генів : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентам зооветеринарних спеціальностей / склали : Д. І. Барановський, В. А. Федяєв ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 5 с.
66. **Біометричний** аналіз мінливості : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів з спеціальностей : 7.130201 – зооінженерія і 7.130202 – ветеринарна медицина / склали : Д. І. Барановський, С. М. Тищенко ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 13 с.
67. **Генетика** статі і успадкування ознак зчеплених зі статтю : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентам зооветеринарних спеціальностей / склав Д. І. Барановський ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 4 с.
68. **Імуногенетичний** аналіз походження тварин : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентам зооветеринарних

спеціальностей / склав : Д. І. Барановський ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 6 с.

69. **Контрольные** задания для итоговой аттестации студентов по генетике / сост. : Д. И. Барановский ; Харьковский зооветеринарный институт. – Харьков : [РИО ХЗВИ], 1997. – 6 с.

70. **Математичний** аналіз кореляцій між ознаками : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентам зооветеринарних спеціальностей / склав : Д. І. Барановський ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 9 с.

71. **Методи** визначення інтенсивності інбридингу і гетерозису : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентам зооветеринарних спеціальностей / склав : Д. І. Барановський ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 6 с.

72. **Методи** досліджень та облік мутаційної мінливості : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентам зооветеринарних спеціальностей / склав : Д. І. Барановський ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 6 с.

73. **Методичні** розробки і завдання для лабораторно-практичних занять по генетиці для студентів за спеціальностями 7.130.201; 7.130.202 (Загальна генетика) / В. С. Патров, В. І. Халак, Б. А. Павлів [та ін.] ; Дніпропетровський державний аграрний університет. – Дніпропетровськ : [ДДАУ], 1997. – 185 с.

Авторами також є : В. С. Козирь, Б. П. Коваленко, В. К. Чепур, **Д. І. Барановський.**

74. **Селекційне** прогнозування у тваринництві : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентам зооветеринарних спеціальностей / склав : Д. І. Барановський ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 1997. – 6 с.

***

75. **Генофонд** свиней Украины и перспективы его использования / А. М. Хохлов, В. И. Герасимов, Д. И. Барановский [и др.] // Тезисы докладов I международной научно-производственной конференции «Проблемы сельскохозяйственного производства на современном этапе и пути их решения. Животноводство и ветеринария» / Белгородская государственная сельскохозяйственная академия. – Белгород, 1997. – С. 83-87.

Авторами также являются : С. Б. Данилов, Б. П. Коваленко, Т. Н. Данилова, Е. В. Пронь, В. А. Федяев.

76. **До питання** селекції свиней за показниками власної скороспілості / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 1997. – Вип. 2(26). – С. 10.
77. **Любецький** Марко Дмитрович (1912-1994) / Д. І. Барановський // Вчені-селекціонери у тваринництві. – Київ, 1997. – С. 116-120. – (Серія «Українські вчені-аграрії ХХ століття» ; кн. 1).
78. **Формирование** мышечной ткани в онтогенезе свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский // Тезисы докладов I международной научно-производственной конференции «Проблемы сельскохозяйственного производства на современном этапе и пути их решения. Животноводство и ветеринария» / Белгородская государственная сельскохозяйственная академия. – Белгород, 1997. – С. 181-182.

1998

79. **Практикум** для лабораторно-практичних занять з генетики «Основи варіаційної статистики. Біометрія» для студентів за спеціальностями 7.130.201; 7.130.202 : учбово-методичний посібник / за ред. В. С. Патрова ; [В. С. Патров, М. М. Недвига, Б. А. Павлів [та ін.] ; Дніпропетровський державний аграрний університет, Білоцерківський державний аграрний університет, Львівська академія ветеринарної медицини, Харківський зооветеринарний інститут. – Вид. друге, випр. та доп. – Дніпропетровськ : Поліграфіст, 1998. – 175 с.
Авторами також є : М. Ю. Проценко, Б. П. Коваленко, **Д. І. Барановський**, С. Б. Данілов, В. І. Халак, В. А. Федяєв, Г. Є. Маринчук.

***

80. **Динаміка** показників резистентності свиней при схрещуванні / Д. І. Барановський, В. В. Каряка // Методи створення порід і використання сільськогосподарських тварин : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Яценка О.Ю. – Харків, 1998. – С. 109-110.
81. **Ефективність** гетерозису при схрещуванні свиней в умовах господарства / Д. І. Барановський // Методи створення порід і використання сільськогосподарських тварин : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю від дня

народження доктора сільськогосподарських наук, професора Яценка О.Ю. – Харків, 1998. – С. 110-111.

82. **Ефективність** міжпородних поєднань у промисловому схрещуванні свиней / Д. І. Барановський // Методи створення порід і використання сільськогосподарських тварин : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Яценка О.Ю. – Харків, 1998. – С. 111-112.
83. **Феногенетичні** особливості та проблеми гетерозису у свинарстві / Д. І. Барановський // Повышение продуктивности сельскохозяйственных животных : сборник научных трудов Харьковского государственного аграрного университета, Харьковского зооветеринарного института. – Харьков, 1998. – С. 12-14.

1999

84. **Генезис** и современное состояние проблемы использования гетерозисного эффекта в свиноводстве / Д. И. Барановский // Ученые записки / Витебская государственная академия ветеринарной медицины. – Витебск, 1999. – Т. 35, ч. 2. – С. 107-109.
85. **Использование** гетерозиса при производстве товарной свинины / В. И. Герасимов, А. М. Хохлов, С. Б. Данилов, Д. И. Барановский // Ученые записки / Витебская государственная академия ветеринарной медицины. – Витебск, 1999. – Т. 35, ч. 2. – С. 124-125.
86. **Проблема**, генезис та сучасний стан використання гетерозисного ефекту у свинарстві / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 1999. – Вип. 5(29), ч. 1 : Сільськогосподарські науки. – С. 64-67.

2000

87. **Вища** освіта в сучасному світі / Д. І. Барановський, М. А. Піпенко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2000. – Вип. 6, ч. 1 : Сільськогосподарські науки. – С. 50-54.
88. **Генетична** мінливість та її стабілізація при схрещуванні свиней / Д. І. Барановський // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського державного аграрного

університету, Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2000. – С. 44-45.

89. **Зооінженерна** спеціальність в системі багатоступеневої підготовки фахівців (особисте бачення) / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2000. – Вип. 6, ч. 1. – С. 54-57.
90. **Основні** принципи навчання при підготовці зооінженерів / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2000. – Вип. 6, ч. 1. – С. 23-27.
91. **Проблема** росту і гетерозису при схрещуванні свиней / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2000. – Вип. 6, ч. 1. – С. 159-161.
92. **Проблеми** та методи підвищення ефекту гетерозису у свинарстві / Д. І. Барановський, В. І. Герасимов // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського державного аграрного університету, Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2000. – С. 46-49.
93. **Производство** свинини в крестьянском хозяйстве / Н. В. Черный, В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, Е. В. Пронь // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського державного аграрного університету, Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2000. – С. 110-116.

2001

94. **Альбом** геномних та хромосомних мутацій : посібник для лабораторних занять студентів / склали : С. Б. Данілов, Д. І. Барановський, В. В. Каряка ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 2001. – 38 с.
95. **Використання** клініко-генеалогічного методу у ветеринарній медицині : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів / склали : С. Б. Данілов, Д. І. Барановський, В. В. Каряка ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 2001. – 7 с.
96. **Закономірності** успадкування ознак при моногібридному схрещуванні : індивідуальні завдання для лабораторних занять студентів / склали : С. Б.

Данілов, Д. І. Барановський ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 2001. – 5 с.

97. **Клініко-генеалогічний** аналіз успадкування аутосомно-домінантних патологій : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів / склали : С. Б. Данілов, Д. І. Барановський, А. М. Хохлов, В. В. Каряка ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 2001. – 10 с.
98. **Клініко-генеалогічний** аналіз успадкування аутосомно-рецесивних патологій : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів / склали : С. Б. Данілов, Д. І. Барановський, А. М. Хохлов, В. В. Каряка ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 2001. – 14 с.
99. **Клініко-генеалогічний** аналіз успадкування патологій зчеплених зі статтю : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять студентів / склали : С. Б. Данілов, Д. І. Барановський, А. М. Хохлов, В. В. Каряка ; Харківський зооветеринарний інститут. – Харків : [РВВ ХЗВІ], 2001. – 11 с.

***

100. **Багатоплідність** і крупноплідність свиноматок – проблеми та шляхи розв'язання / Д. І. Барановський, А. М. Хохлов, С. Б. Данілов, В. І. Герасимов // Вісник Полтавського державного сільськогосподарського інституту. – Полтава, 2001. – Вип. 2-3. – С. 54-56.
101. **Ефективність** схрещування свиней при різних поєднаннях порід / Д. І. Барановський // Вісник Полтавського державного сільськогосподарського інституту. – Полтава, 2001. – Вип. 2-3. – С. 68-69.
102. **Схрещування** – спосіб підвищення ефективності виробництва свинини / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2001. – Вип. 9(33), ч. 3. – С. 156-158.
103. **Ускоренное** создание высокопродуктивных кроссов в мясном птицеводстве / Д. И. Барановский, Э. Э. Дуюнов // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2001. – Вип. 9(33), ч. 3. – С. 199-203.
104. **Феногенетична** динаміка гетерозису при схрещуванні свиней / Д. І. Барановський // Підвищення продуктивності сільськогосподарських

тварин : збірник наукових праць Харківського державного аграрного університету, Харківського зооветеринарного інституту. – Харків, 2001. – С. 83-85.

2002

105. **Генетика** сільськогосподарських тварин з біометрією : програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців з напрямку 1302 – «Зооінженерія» в аграрних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації / Науково-методичний центр аграрної освіти Міністерства аграрної політики України ; [О. Л. Трофименко, Г. С. Тараненко, В. С. Патров та ін.]. – Київ : Аграрна освіта, 2002. – 11 с.

Авторами також є : **Д. І. Барановський**, С. Б. Данілов.

106. **Довідник** з технології та менеджменту в тваринництві : навчальний посібник для підготовки фахівців у аграрних ВНЗ III-IV рівнів акредитації із спеціальності зооінженерія / [авт. кол. : Д. І. Барановський, В. І. Герасимов, В. О. Головка та ін. ; за ред. Ю. Д. Рубана]. – Харків : Еспада, 2002. – 572 с. – (Присвячується 150-річчю Харківського зооветеринарного інституту).

Авторами також є : М. М. Іванченко, Б. П. Коваленко, О. І. Сокол, Ю. Д. Рубан, В. Г. Прудников, М. В. Чорний, Ю. Ф. Прохвятилов, К. Г. Храпач, В. М. Клочко, В. В. Мерчанський, А. Я. Лисенко, М. А. Піпенко, А. С. Ільїних, Л. О. Марченко, М. Г. Носальський, О. І. Захаренко, В. О. Медведєв, О. Д. Бугров, Г. В. Школїна, Л. М. Іванов, Л. В. Бондарчук, А. В. Медведовський, П. М. Склярів, О. І. Свириденко, В. А. Федяєв, М. С. Кїва, М. О. Захаренко, В. В. Козьменко, М. М. Хмель, В. М. Жилїна, О. А. Цупило, В. Ф. Андрїйчук, Є. З. Петруша, В. В. Кїм, В. І. Грицаєнко, М. М. Кравцов, В. С. Бурлаков, В. В. Боцман, М. В. Кїзлик, Е. М. Доротюк, В. С. Великанова, В. А. Зандарян, З. Є. Щербатий, М. М. Пономаренко, В. П. Рибалко, І. М. Домашенко, О. В. Пронь, Л. М. Цицюрський, В. М. Нагаєвич, М. М. Лемешева, О. П. Дерев'янка, В. О. Сухарльов, Т. М. Данїлова, В. Ф. Товстик, Т. О. Тарасова, Г. Л. Лисенко, О. В. Бїбенко, Т. М. Рижкова, В. О. Попова, О. В. Богдановський, О. М. Маменко, І. В. Карпова, Г. П. Гребець, Т. В. Штих.

107. **Моделювання** технологїчних процесів у тваринництві : програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців з напрямку 1302 – «Зооінженерія» в аграрних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації / Науково-методичний центр аграрної освіти Міністерства аграрної політики України ; [М. О. Захаренко, В. І. Костенко, В. П. Лисенко та ін.]. – Київ : Аграрна освіта, 2002. – 11 с.

Авторами також є : Б. В. Кузьменко, Л. М. Цицюрський, Л. В. Польовий, **Д. І. Барановський**.

***

108. **Вплив** промислового схрещування на енергію росту та відгодівельні якості свиней / Д. І. Барановський // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського державного аграрного університету, Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2002. – С. 48-50.
109. **Про особливості** фаху «зооінженер» та перспективи його реформування / Д. І. Барановський, П. І. Бусел // Вища аграрна освіта України : інформаційний вісник. – Київ, 2002. – № 14. – С. 4-6.

2003

110. **Свинарство** і технологія виробництва свинини : підручник для підготовки фахівців у аграрних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації із спеціальності «Зооінженерія» / [В. І. Герасимов, Л. М. Цицюрський, Д. І. Барановський та ін.]. – Вид. 2-е, доп. і перероб. - Харків : Еспада, 2003. – 445 с.
Авторами також є : В. М. Нагаєвич, В. П. Рибалко, М. В. Чорний, Ю. В. Засуха, В. В. Писаренко.
111. **Технологія** виробництва продукції тваринництва : (базова контролююча програма) / Науково-методичний центр аграрної освіти ; [Д. І. Барановський, І. І. Білоконов, О. В. Богдановський та ін. ; Національний аграрний університет, Харківська державна зооветеринарна академія, Білоцерківський державний аграрний університет]. – Київ : Аграрна освіта, 2003. – 177 с.
Авторами також є : І. Р. Бутько, В. М. Волощук, В. І. Герасимов, Л. В. Гончарова, Б. М. Гопка, Д. Ю. Григор'єв, Н. Т. Данилевська, Е. Б. Дембіцький, М. О. Захаренко, І. І. Ібатуллін, Т. Д. Іщенко, М. С. Ківа, В. М. Ключко, М. М. Лемешева, О. М. Маменко, А. Я. Маньковський, Л. О. Марченко, С. А. Осадчий, Т. О. Пархоменко, Є. З. Петруша, М. А. Піпенко, Л. В. Польовий, Я. П. Раковський, Ю. Д. Рубан, Н. А. Сердюкова, О. І. Сокол, Г. С. Тараненко, Т. О. Тарасова, В. Ф. Товстик, Г. М. Фоменко, М. М. Хмель, М. П. Хоменко, Л. М. Цицюрський, О. В. Чечоткін, П. Г. Шевченко, В. І. Шеремета, Г. В. Школіна, М. В. Штомпель, В. Ю. Штих.

***

112. **Методи** прогнозування продуктивності свиней / Д. І. Барановський // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського національного аграрного університету,

Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2003. – Т. 13. – С. 71-73.

2004

113. **Гетерозис** і гістоморфологія ендокринних залоз у свиней / Д. І. Барановський // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського національного аграрного університету, Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2004. – Т. 14. – С. 109-112.
114. **Динамика** розвитку щитовидної залози у чистопородних і помесних свиней / В. І. Герасимов, Е. В. Пронь, Д. І. Барановський // Вісник Сумського національного аграрного університету. – Суми, 2004. – Вип. 5(8). – С. 27-31. – (Тваринництво).
115. **Корреляція** между селекційними ознаками у свиней різних порід / В. І. Герасимов, Е. В. Пронь, Н. Н. Жерноклеєв, Д. І. Барановський // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського національного аграрного університету, Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2004. – Т. 14. – С. 102-105.

2005

116. **Генофонд** свійських тварин України : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. Д. І. Барановського, В. І. Герасимова ; [В. Ф. Андрійчук, Д. І. Барановський, А. П. Бевзюк та ін.]. – Харків : Еспада, 2005. – 395 с.
Авторами також є : В. І. Герасимов, М. І. Гиль, С. Б. Данілов, Т. М. Данілова, О. П. Дерев'янка, З. Г. Дмитрієва, М. М. Жерноклеєв, В. А. Зандарян, Ю. В. Засуха, Б. П. Коваленко, В. М. Нагаєвич, Т. І. Нежлукченко, О. О. Новіков, М. Г. Повод, М. М. Пономаренко, Г. С. Походня, О. В. Пронь, В. П. Рибалко, Б. В. Рубан, Ю. Д. Рубан, В. І. Сокрут, В. О. Сухарльов, Л. О. Тарасенко, В. Ф. Товстик, А. М. Хохлов, О. Б. Шевченко, З. Є. Щербатий.
117. **Розведення** свиней : навчальний посібник для підготовки бакалаврів в аграрних вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації з напрямку 1302 «Зооінженерія» / [за ред. В. М. Нагаєвича, В. І. Герасимова ; В. М. Нагаєвич, В. І. Герасимов, М. Д. Березовський та ін.]. – Харків : Еспада, 2005. – 289 с.

Авторами також є : В. П. Рибалко, О. В. Пронь, **Д. І. Барановський**, Л. М. Цицюрський, М. М. Жерноклеєв, В. І. Сокрут, Ю. В. Засуха, Є. Ф. Томін, В. Ф. Андрійчук.

***

118. **Влияние** биологических и технологических факторов на интенсивность использования свиноматок / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Аграрний вісник Причорномор'я : збірник наукових праць Одеського державного аграрного університету. – Одеса, 2005. – Вип. 31 : Сільськогосподарські та біологічні науки. – С. 151-152.
119. **Гетерозис** в товарном свиноводстве / В. И. Герасимов, Е. В. Пронь, Д. И. Барановский [и др.] // Аграрний вісник Причорномор'я : збірник наукових праць Одеського державного аграрного університету. – Одеса, 2005. – Вип. 31 : Сільськогосподарські та біологічні науки. – С. 69-71.
Авторами також є : Т. Н. Данилова, А. М. Хохлов.
120. **Зоопсихологія** і система підготовки зооінженерів / П. І. Бусел, Д. І. Барановський, Н. Демешкант // Вища аграрна освіта України : інформаційний вісник. – 2005. – № 28. – С. 3-5.
121. **Морфофункціональна** динаміка ендокринних залоз свиней при схрещуванні / Д. І. Барановський // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського національного аграрного університету, Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2005. – Т. 15. – С. 186-192.
122. **Обґрунтування** розвитку державного Південно-східного селекційно-племінного центру в галузі свинарства / В. Д. Білойван, Б. М. Кузьмін, І. М. Домашенко [та ін.]. // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського національного аграрного університету, Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2005. – Т. 15. – С. 179-185.
Авторами також є : **Д. І. Барановський**, В. І. Герасимов, А. М. Хохлов.
123. **Развитие**, гистологическое строение и химический состав длиннейшего мускула спины у свиней разных генотипов / Е. В. Пронь, В. И. Герасимов, Д. И. Барановский // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2005. – Вип. 12(37), ч. 3-4 : Сільськогосподарські науки. – С. 88-95.

124. **Свиноводство** України, история и современность / В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, Е. В. Пронь, В. М. Нагаевич // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківського національного аграрного університету, Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2005. – Т. 15. – С. 173-178.

2006

125. **Дипломне** проектування у вищих навчальних закладах Мінагрополітики України : навчально-методичний посібник / за ред. Т. Д. Іщенко, І. М. Бендери ; [Т. Д. Іщенко, І. М. Бендера, О. В. Дацишин та ін.]. – Київ : Аграрна освіта, 2006. – 255 с.

Авторами також є : О. В. Корольчук, Ю. І. Панцир, С. П. Васильківський, С. М. Кравченко, В. Л. Пую, М. О. Поляруш, В. М. Боголюбов, Л. Д. Крамаренко, О. Т. Лозовий, В. В. Морозов, В. М. Нежлукченко, В. Д. Кузьменко, П. Г. Шевченко, І. М. Шерман, **Д. І. Барановський**, М. Г. Повозніков, В. К. Костюк, І. М. Добрянський, В. Г. Чеканович, А. В. Степанюк, Н. С. Савчак, О. Г. Бабіч, С. В. Розвод.

126. **Мировой** генофонд свиней : монографія / [за ред. В. І. Герасимова, М. Д. Березовського, В. М. Нагаєвича ; В. І. Герасимов, М. Д. Березовський, В. М. Нагаєвич та ін.]. – Харків : Еспада, 2006. – 518 с.

Авторами також є : В. П. Рибалко, **Д. І. Барановський**, А. М. Хохлов, Г. С. Походня, Ю. В. Засуха, Віллеке Хенінг, Т. М. Данілова, О. В. Пронь, М. М. Жерноклеєв, Є. Ф. Томін, В. І. Сокрут, В. Ф. Андрійчук, З. Є. Щербатий, Л. О. Тарасенко, В. П. Коваленко, А. А. Гетя, М. Г. Повод, В. Г. Пелих.

127. **Технологія** виробництва продукції свинарства : підручник для підготовки фахівців у аграрних ВНЗ I-II рівнів акредитації та навчальний посібник у ВНЗ III-IV рівнів акредитації напряму «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» / Ю. В. Засуха, В. М. Нагаєвич, М. П. Хоменко [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 333 с.

Авторами також є : **Д. І. Барановський**, В. І. Герасимов, В. Г. Пелих, М. Г. Повод, В. І. Радченко, В. І. Сокрут, Є. Ф. Томін.

***

128. **Вікова** динаміка гематологічних показників свиней різних генотипів / Д. І. Барановський, В. І. Герасимов // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2006. – Т. 16. – С. 294-299.

129. **Проблеми** стабилизации, дальнейшего развития и интенсификации свиноводства / В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, Е. В. Пронь // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2006. – Т. 16. – С. 272-284.

130. **Продуктивные** качества трехпородных помесей / Е. В. Пронь, В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, Т. Н. Данилова // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2006. – Вип. 13(38), ч. 1. – С. 220-225.

2007

131. **Свинина** и ее переработка : учебное пособие (справочник) / под ред. В. И. Герасимова, Д. И. Барановского, В. М. Нагаевича ; [В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, А. М. Хохлов и др.] ; Харьковская государственная зооветеринарная академия, Полтавская государственная аграрная академия. – Харьков : [РИО ХГЗВА], 2007. – 117 с.

Авторами также являются : В. М. Нагаевич, В. П. Рыбалко, В. И. Сокрут, Т. Н. Данилова, Е. В. Пронь, Н. Н. Жерноклеев, Е. Д. Барановский, М. В. Кожушко.

***

132. **Вплив** санітарно-гігієнічних факторів на резистентність і стресчутливість свиней / О. Д. Ткачук, М. В. Чорний, Д. І. Барановський // Вісник Сумського національного аграрного університету. – Суми, 2007. – Вип. 3(12). – С. 119-121.

133. **Збереженість** і продуктивність свиней при використанні годівниць різних конструкцій / О. Д. Ткачук, М. В. Чорний, Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Вип. 14(39), ч. 1, т. 2. – С. 51-56.

134. **Концепція** підготовки фахівців з менеджменту в Харківській зооветеринарній академії / Т. В. Задорожний, Д. І. Барановський, Б. М. Кузьмін // Наука і методика. – Київ, 2007. – Вип. 12. – С. 71-80.

135. **Методичні** основи та положення про організацію навчального процесу за кредитно-модульною системою підготовки фахівців і рейтингової оцінки рівня знань студентів технологічного факультету ХДЗВА / Д. І. Барановський, О. М. Маменко, О. І. Чалий // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Вип. 1(т. 1). – С. 18-52.

136. **Методичні** основи та положення про планування та облік роботи професорсько-викладацького складу / В. О. Головка, Д. І. Барановський, Ю. О. Приходько [та ін.] // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Вип. 1(т. 1). – С. 5-17.
Авторами також є : О. М. Маменко, М. В. Чорний, В. М. Жиліна.
137. **Опыт** использования мирового генофонда свиней при чистопородном разведении, скрещивании и гибридизации / Д. И. Барановский, В. И. Герасимов, Е. В. Пронь // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Т. 17. – С. 185-192.
138. **Особенности** гематологических показателей чистопородных свиней и двухпородных помесей / Е. В. Пронь, В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, Т. Н. Данилова // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Т. 17. – С. 210-213.
139. **Племенная** база свиноводства Украины / А. М. Хохлов, Е. В. Пронь, В. И. Герасимов [и др.] // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Т. 18. – С. 179-181.
Авторами также являются : Д. И. Барановский, Т. Н. Данилова.
140. **Состояние** и тенденции развития свиноводства в мире / Д. И. Барановский, А. М. Хохлов, В. И. Герасимов, Е. В. Пронь // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Вип. 14(39), ч. 1, т. 2. – С. 16-18.
141. **Формирование** и использование генофонда свиней в Украине / В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, А. М. Хохлов, Е. В. Пронь // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Вип. 15(40), ч. 1, т. 1. – С. 40-45.
142. **Фрагментарное** математическое моделирование физико-технологических параметров корнеплодов для обеспечения агротехнических требований при заготовке и последующем хранении / В. Н. Полупанов, Д. И. Барановский, В. В. Роговенко // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Т. 18. – С. 170-178.

143. *Эффективность* откорма свиней в различных технологических условиях / В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, А. М. Хохлов, Е. В. Пронь // Підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2007. – Т. 18. – С. 182-185.

2008

144. *Основи* правознавства України : навчальний посібник для підготовки бакалаврів у ВНЗ II-IV рівнів акредитації Мінагрополітики України / П. М. Каркач, В. О. Головка, Д. І. Барановський [та ін.]. – Харків : Еспада, 2008. – 338 с.

Авторами також є : Б. М. Кузьмін, С. М. Іванов.

145. *Свинарство* України : навчальний посібник при підготовці фахівців напряму 6.090102 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» у вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації / [за ред. В. І. Герасимова, В. М. Нагаєвича, Д. І. Барановського ; В. І. Герасимов, В. М. Нагаєвич, Д. І. Барановський та ін.]. – Харків : Еспада, 2008. – 453 с.

Авторами також є : В. П. Рибалко, Ю. В. Засуха, А. М. Хохлов, Т. М. Данилова, О. В. Пронь, В. І. Сокрут, М. М. Жерноклеєв, Є. Ф. Томін.

146. *Технологія* виробництва продукції свинарства : підручник для підготовки фахівців у аграрних ВНЗ I-II рівнів акредитації та навчальний посібник у ВНЗ III-IV рівнів акредитації напряму «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» / Ю. В. Засуха, В. М. Нагаєвич, М. П. Хоменко [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 333 с.

Авторами також є : Д. І. Барановський, В. І. Герасимов, В. Г. Пелих, М. Г. Повод, В. І. Радченко, В. І. Сокрут, Є. Ф. Томін.

147. *Фермерское* и приусадебное свиноводство : учебное пособие-справочник / Д. И. Барановский, Г. М. Бажов, В. И. Герасимов [и др.]. – Харьков : РИО ХГЗВА, 2008. – 198 с.

Авторами также являются : А. М. Хохлов, Т. Н. Данилова, Е. В. Пронь, Е. Д. Ткачук.

***

148. *Биологические* и хозяйственные особенности гибридного молодняка свиней / А. Хохлов, Д. Барановский, В. Герасимов // Свиноводство. – 2008. – № 6. – С. 10-11.

149. **Генотип** та поведінка, продуктивність і якість продукції свиней / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2008. – Вип. 17(42), ч. 1-2. – С. 125-130.
150. **Мировой** генофонд свиней в чистопородном разведении, скрещивании и гибридизации / Д. Барановский, В. Герасимов, Е. Пронь // Свиноводство. – 2008. – № 1. – С. 2-5.
151. **Онтогенез** и микроэволюционные процессы у свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский // Фактори експериментальної еволюції організмів : збірник наукових праць, присвячений 90-річчю від часу заснування Української академії наук. – Київ, 2008. – Т. 4. – С. 40-44.
152. **Оптимізація** селекційно-технологічних систем виробництва свинини на гетерозисній основі / Д. І. Барановський // Проблеми сільськогосподарського виробництва на сучасному етапі та шляхи їх рішення : матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 105-річчю з дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора М.І. Книги, 18-19 вересня 2008 року / Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків, 2008. – С. 109.
153. **Сочетаемость** пород при трехпородном скрещивании свиней / Д. И. Барановский, В. И. Герасимов, А. М. Хохлов, Е. В. Пронь // Проблеми сільськогосподарського виробництва на сучасному етапі та шляхи їх рішення : матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 105-річчю з дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора М.І. Книги, 18-19 вересня 2008 року / Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків, 2008. – С. 110.
154. **Технологія** і менеджмент – основні чинники підвищення ефективності галузі свинарства / Б. М. Кузьмін, Д. І. Барановський, Л. М. Іванов [та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2008. – Вип. 16(41), ч. 1. – С. 187-198.
Авторами також є : Г. О. Перемот, Ю. Г. Батир.
155. **Ускоренная** оценка генотипа методом гетероспермного осеменения свиноматок / А. Хохлов, Д. Барановский, В. Герасимов // Свиноводство. – 2008. - № 4. – С. 9-11.
156. **Эффективность** чистопородного разведения и скрещивания свиней крупной белой и уэльской пород / Г. С. Походня, П. И. Бреславец, А. А. Файнов [и др.] // Проблеми сільськогосподарського виробництва на сучасному етапі та шляхи їх рішення : матеріали міжнародної науково-

практичної конференції присвяченої 105-річчю з дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора М.І. Книги, 18-19 вересня 2008 року / Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків, 2008. – С. 105-106.

Авторами також являються : **Д. И. Барановский**, А. М. Хохлов, В. И. Герасимов.

157. **Эффективность** чистопородного разведения и скрещивания свиней крупной белой и эстонской пород / Г. С. Походня, П. И. Бреславец, А. А. Файнов [и др.] // Проблемы сільськогосподарського виробництва на сучасному етапі та шляхи їх рішення : матеріали міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 105-річчю з дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора М.І. Книги, 18-19 вересня 2008 року / Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків, 2008. – С. 107-109.

Авторами також являються : **Д. И. Барановский**, А. М. Хохлов, В. И. Герасимов.

2009

158. **Генетика** з біометрією : програма для підготовки бакалаврів напряму 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» у вищих навчальних закладах II–IV рівнів акредитації Мінагрополітики України / [М. І. Гиль, І. Ю. Горбатенко, О. Л. Трофименко та ін.] ; Науково-методичний центр аграрної освіти. – Київ : Аграрна освіта, 2009. – 18 с.

Авторами також є : В. І. Шеремета, Г. С. Тараненко, В. П. Коваленко, С. І. Тарасюк, Ю. Ф. Мельник, **Д. І. Барановський**, І. А. Рудик, З. Є. Щербатий, Б. А. Павлів, В. Ф. Кос, О. Г. Близнюченко.

159. **Дикие** и домашние свиньи : монография / [под ред. В. И. Герасимова, Д. И. Барановского ; В. И. Герасимов, Д. И. Барановский, А. М. Хохлов и др.]. – Харьков : Эспада, 2009. – 231 с.

Авторами також являються : В. М. Нагаевич, В. П. Рыбалко, Ю. В. Засуха, Г. С. Походня, Т. Н. Данилова, Е. В. Пронь, А. И. Чальй, Н. Н. Жерноклеев, Е. Д. Барановский, Л. А. Тарасенко, В. Ф. Андрийчук.

160. **Диалектика** вищої освіти : трансформація від декларації до реалізації : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. О. Головка, С. О. Гримблат, Д. І. Барановський [та ін.]. – Харків : Еспада, 2009. – 301с.

Авторами також є : Б. М. Кузьмін, Ю. О. Приходько, А. М. Хохлов, В. А. Пасічник, В. Ф. Копієцький.

161. *Сородичи* и предки домашней свиньи : монография / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов. – Харьков : [Стиль Издат], 2009. – 101 с.
162. *Удосконалення* підготовки технологів виробництва і переробки продукції тваринництва в аграрних ВНЗ / О. М. Маменко, Д. І. Барановський ; Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків : РВВ ХДЗВА, 2009. – 28 с.

***

163. *Биотехнология*, как составная в системе знаний при подготовке врачей ветеринарной медицины на современном этапе / С. А. Копыл, Д. И. Барановский // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2009. – Вип. 2(т. 2). – С. 180–187.
164. *Генофонд* свиней Украины и его использование / В. Герасимов, Д. Барановский, А. Хохлов, Е. Пронь // Свиноводство. – 2009. – № 2. – С. 5-8.
165. *Поєднання* практичних задач генодіагностики і сучасних підходів у підготовці лікарів ветеринарної медицини / В. О. Головка, М. М. Савенко, Р. В. Северин, Д. І. Барановський // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2009. – Вип. 2(т. 2). – С. 9–20.
166. *Удосконалення* методології, системи і процесу підготовки бакалаврів і магістрів зі спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / О. М. Маменко, Д. І. Барановський, Л. В. Гончарова // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2009. – Вип. 2(т. 2). – С. 21–51.

2010

167. *Биотехнологія* : програма для підготовки фахівців ОКР «Бакалавр» напряму 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» у вищих навчальних закладах II–IV рівнів акредитації Мінагрополітики та продовольства України / [Д. О. Мельничук, М. О. Захаренко, В. І. Шеремета та ін.] ; Науково-методичний центр аграрної освіти. – Київ : Аграрна освіта, 2010. – 20 с.
- Авторами також є* : М. Д. Безуглий, О. Є. Гузеватий, С. І. Ковтун, Д. І. Барановський, А. М. Хохлов, М. І. Гиль, О. І. Юлевич.

168. **Методичний** посібник з удосконалення навчального процесу з дисциплін « Основи охорони праці», «Охорона праці», « Охорона праці у тваринництві» та «Охорона праці у ветмедицині» / О. М. Маменко, З. В. Ємець, А. А. Тертишний ; ред. : М. В. Чорний, Д. І. Барановський ; Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків : [РВВ ХДЗВА], 2010. – 74 с.
169. **Основи** біометрії : навчальний посібник / Д. І. Барановський, С. Б. Данілов. ; Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків : [Бровін О.В.], 2010. – 88 с.
170. **Основи** правознавства України : навчальний посібник для студентів аграрних спеціальностей вищих навчальних закладів / В. О. Головка, П. М. Каркач, Д. І. Барановський [та ін.]. – Харків : Еспада, 2010. – 338 с.
Авторами також є : Б. М. Кузьмін, С. М. Іванов.
171. **Технологія** виробництва продукції свинарства : підручник для підготовки фахівців напряму 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» у вищих навчальних закладів III –IV рівнів акредитації Мінагрополітики України / [за ред. В. І. Герасимова ; В. І. Герасимов, Д. І. Барановський, А. М. Хохлов та ін.]. – Вид. 3-тє, доп. і перероб. – Харків : Еспада, 2010. – 455 с.
Авторами також є : В. П. Рибалко, Ю. В. Засуха, А. А. Гетя, В. М. Нагаєвич, Т. М. Данілова, О. В. Пронь, Є. Ф. Томін, Л. О. Тарасенко, М. М. Жерноклеєв, В. Ю. Афанасенко, В. Ф. Андрійчук.

***

172. **Новые** варианты в породно-линейной гибридизации в свиноводстве / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Современные проблемы интенсификации производства свинины в странах СНГ : сборник научных трудов XVII международной научно-практической конференции по свиноводству, 7-10 июля 2010 года / Ульяновская гос. с.-х. академия. – Ульяновск, 2010. – Т. 2 : Разведение, селекция, генетика и воспроизводство свиней. – С. 329-338.
173. **Оцінка** свиней різних генотипів за селекційними індексами / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2010. – Вип. 21, ч. 1. – С. 49-53.
174. **Розведення** свиней із застосуванням трипородного схрещування / В. І. Герасимов, А. М. Хохлов, Д. І. Барановський, О. В. Пронь // Проблеми

зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2010. – Вип. 22, ч. 2, т. 1. – С. 472-479.

175. *Свиноводство* Украины, история и современность / В. И. Герасимов, А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, Е. В. Пронь // Актуальные проблемы производства свинины в Российской Федерации : материалы девятнадцатого заседания межвузовского координационного совета по свиноводству и международной научно-производственной конференции / Донской государственный аграрный университет. – пос. Персиановский, 2010. – С. 21-25.
176. *Стан* та напрямки розвитку свинарства України і Харківської області / Д. І. Барановський, О. І. Чалий, Є. З. Петруша, С. А. Нагорний // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2010. – Вип. 20, ч. 1. - С. 51-54.
177. *Технологічні* принципи вирощування свиней в дрібних свинарських підприємствах / Д. І. Барановський, А. М. Хохлов, В. І. Герасимов // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2010. – Вип. 21, ч. 1. – С. 54–57.
178. *Технологія* вирощування свиней в фермерських і присадибних господарствах / Д. І. Барановський // Ефективні технології та менеджмент у тваринництві : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2010. – Вип. 20 (2). – С. 245-249.
179. *Феногенетические* процессы при внутривидовой гибридизации рода Sus / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2010. – Вип. 20, ч. 1. – С. 176–179.
180. *Эффективное* использование отечественного генофонда свиней при производстве свинины / Д. И. Барановский // Проблеми сільськогосподарського виробництва на сучасному етапі і шляхи їх рішення : матеріали XIV міжнародної науково-виробничої конференції, 17-20 травня 2010 року / ФГОУ ВПО «Белгородська державна с.-х. академія». – Белгород, 2010. – С. 101.

2011

181. **Безпека** продуктів харчування: освіта та кадрове забезпечення напряму діяльності : моніторинг проблеми та проектні аспекти підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» зі спеціалізації «Експертиза та контроль якості харчових продуктів» на базі напрямів «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», «Агрономія», «Ветеринарна медицина» та «Екологія» : методичний посібник / [укладачі : С. О. Гримблат, Д. І. Барановський, Ю. Г. Батир та ін.]. – Київ : [Аграрна освіта], 2011. – 179 с. + 183 с. англійською мовою.

Авторами також є : О. М. Маменко, В. Г. Прудніков, А. Ю. Сидоренко, О. В. Старостіна, І. А. Воловик, Н. М. Зажарська, К. П. Маслікова, С. Г. Піщан, О. В. Шаблій, А. М. Польовий, Л. Є. Божко, О. О. Дронова, О. В. Вольвач, Т. І. Нежлукченко, В. В. Морозов, С. І. Пентилюк, В. П. Коваленко, Х. Вілліке, Є. Маестрі, К. Кузьмова, Д. Светлева, П. Баптіста.

182. Освітньо-професійна програма підготовки магістрів зі спеціалізації «Експертиза та контроль якості продуктів харчування» з напрямку «Агрономія» / [К. П. Маслікова, І. А. Воловик, С. Г. Піщан та ін.] ; Міністерство аграрної політики та продовольства України, Дніпропетровський державний аграрний університет, Херсонський державний аграрний університет. – Дніпропетровськ : [ДДАУ], 2011. – 87 с.

Авторами також є : Н. М. Зажарська, **Д. І. Барановський**, О. М. Маменко, Ю. Г. Батир, В. Г. Прудніков, В. М. Жиліна, В. Г. Бурак, Н. Папакіна.

183. **Освітньо-професійна** програма підготовки магістрів зі спеціалізації «Експертиза та контроль якості продуктів харчування» з напрямку «Ветеринарна медицина» / [Н. М. Зажарська, С. Г. Піщан, І. А. Воловик та ін.] ; Міністерство аграрної політики та продовольства України, Харківська державна зооветеринарна академія, Дніпропетровський державний аграрний університет. – Дніпропетровськ : [ДДАУ], 2011. – 85 с.

Авторами також є : К. П. Маслікова, **Д. І. Барановський**, О. М. Маменко, Ю. Г. Батир, В. Г. Прудніков, В. М. Жиліна, В. Г. Бурак, Н. Папакіна.

184. **Освітньо-професійна** програма підготовки магістрів зі спеціалізації «Експертиза та контроль якості продуктів харчування» з напрямку «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / Д. І. Барановський, О. М. Маменко, Ю. Г. Батир [та ін.] ; Міністерство аграрної політики та продовольства України, Харківська державна зооветеринарна академія, Дніпропетровський державний аграрний університет, Херсонський державний аграрний університет. – Харків : [РВВ ХДЗВА], 2011. – 87 с.

Авторами також є : С. Г. Піщан, Т. І. Нежлукченко, В. Г. Прудніков, І. А. Воловик, В. Г. Бурак, В. М. Жиліна, С. І. Пентилюк, В. Г. Чеканович.

185. **Походження** та доместикація тварин : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять для студентів за спеціальністю 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» / Д. І. Барановський, В. С. Веліканова, І. І. Гончарова ; Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків : [РВВ ХДЗВА], 2011. – 12 с.

186. **Свинарство**: селекція, технологія : монографія / [за ред. В. І. Герасимова, Д. І. Барановського ; Д. І. Барановський, В. І. Герасимов, О. В. Сокрут та ін.]. – Харків : Еспада, 2011. – 291 с.

Авторами також є : О. В. Пронь, Т. М. Данілова, А. М. Хохлов, О. І. Чалий, В. А. Пасічник, В. Г. Слинько, В. Ю. Афанасенко, В. Ф. Андрійчук, Л. О. Тарасенко.

***

187. **Адаптивний** коментар до «Пропозицій з удосконалення структури, змісту та організації підготовки магістрів в Україні» / О. М. Маменко, Д. І. Барановський // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 167–182.

188. **Болонський** процес реформування вищої освіти в Україні / Д. І. Барановський, О. М. Маменко, В. І. Грицаєнко, К. В. Грицаєнко // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 36-46.

189. **Вища** освіта і особливості підготовки магістрів аграрного та екологічного напрямків в Україні / О. М. Маменко, Д. І. Барановський // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 237-252.

190. **Відомий** вчений і педагог Микола Микитович Колесник / А. М. Хохлов, О. М. Маменко, Д. І. Барановський // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 289-296.

191. **Гетерозис** та морфофункціональна динаміка ендокринних залоз у свиней / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної

медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2011. – Вип. 22, ч. 1. - С. 90-95.

192. **Експертиза** та контроль якості харчових продуктів – новий міжнародний інтеграційний освітній проект (методичні основи) / О. М. Маменко, С. О. Гримблат, Д. І. Барановський // *Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії.* – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 9-26.
193. **Интерьерные** показатели свинок разных сроков кастрации / Е. В. Пронь, Т. Н. Данилова, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // *Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии.* – Белгород, 2011. – Вып. 25. – С. 147–149.
194. **Інтегрований** навчальний план підготовки магістрів зі спеціалізації «Експертиза та контроль якості харчових продуктів» для вищих навчальних закладів України – учасників проекту 159173 – Tempus-de-Tempus-JPCR / О. М. Маменко, Д. І. Барановський, Л. В. Гончарова // *Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії.* – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 280-288.
195. **Особенности** выращивания поросят-сосунов / Д. И. Барановский, В. И. Герасимов, Т. Н. Данилова [и др.] // *Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии.* – Белгород, 2011. – Вып. 25. – С. 109–111.
Авторами также являются : Е. В. Пронь, А. В. Сокрут.
196. **Особенности** убоя свиней в приусадебном хозяйстве / А. М. Хохлов, В. И. Герасимов, Е. В. Пронь [и др.] // *Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии.* – Белгород, 2011. – Вып. 25. – С. 162–164.
Авторами также являются : Д. И. Барановский, Н. Н. Жерноклеев.
197. **Особенности** химического состава продуктов убоя свинок и хрячков, кастрированных в различном возрасте / В. И. Герасимов, Е. В. Пронь, Д. И. Барановский, В. В. Руденко // *Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии.* – Белгород, 2011. – Вып. 26. – С. 95-97.
198. **Особливості** підготовки бакалаврів за напрямом «Агрономія» та «Ветеринарна медицина» за інтегрованим навчальним планом / О. М. Маменко, Д. І. Барановський, Л. В. Гончарова // *Методичне удосконалення*

навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 227-236.

199. *Селекционные* индексы при оценке свиней разных генотипов / Д. И. Барановский, В. И. Герасимов, А. М. Хохлов // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии. – Белгород, 2011. – Вып. 25. – С. 112–115.
200. *Системи* вищої освіти та особливості підготовки магістрів аграрного і екологічного напрямів в країнах – учасницях проекту 159173 Tempus–de–Tempus–JPCR / О. М. Маменко, Д. І. Барановський, В. М. Жиліна // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 253-279.
201. *Узагальнена* характеристика підготовки бакалаврів аграрного і екологічного напрямів у ВНЗ України / О. М. Маменко, Д. І. Барановський // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2011. – Вип. 3(т. 3). – С. 196-226.

2012

202. *Біометрія* : навчальний посібник / Д. І. Барановський, С. Б. Данілов, А. М. Хохлов, [та ін.] ; [рец. Ю. Д. Рубан, В. Г. Прудніков] ; Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків : [СПД ФО Бровін О.В.], 2012. – 88 с.
Авторами також є : В. С. Веліканова, О. Б. Шевченко, Л. М. Садовська, В. О. Юхно.
203. *Селекція* сільськогосподарських тварин : навчальний посібник-довідник для студентів спеціальності 8.09010201 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» зі спеціалізації «Експертиза та контроль якості харчових продуктів» / [за ред. В. Ю. Афанасенко, Д. І. Барановського] ; В. Ю. Афанасенко, Д. І. Барановський, Н. В. Волгіна [та ін.] ; [рец. Ю. Д. Рубан, М. І. Гиль]. – Харків : [СПД ФО Бровін О.В.], 2012. – 218 с.
Авторами також є : А. А. Губарев, І. І. Антонік, А. І. Коваль, Т. І. Нежлукченко, С. Г. Піщан, С. О. Гримблат, Р. Ю. Батир, В. С. Веліканова, А. Ю. Кузьміна, Л. О. Литвищенко, К. Кузьмова, Д. Светлева.

***

204. **Влияние** генетического фактора на обмен веществ у молодняка свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов, Е. В. Пронь // Эффективное животноводство. – 2012. – № 1. – С. 32-34.
205. **Доместикационные** изменения мышечной ткани у свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов, В. А. Коваль // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии. – Белгород, 2012. – Вып. 32. – С. 77–80.
206. **Особливості** формування репродуктивних і продуктивних властивостей свиней при розведенні методом інбридингу, аутбридингу і топкросингу / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2012. – Вип. 24, ч. 1. – С. 51-54.
207. **Оценка** наследственных качеств хряков по качеству потомства – ускоренный процесс доместикации свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. А. Коваль // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии. – Белгород, 2012. – Вып. 32. – С. 129–131.
208. **Роль** китайских свиней в породообразовательном процессе Европы / А. М. Хохлов, В. И. Герасимов, Д. И. Барановский // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии. – Белгород, 2012. – Вып. 32. – С. 127–128.
209. **Филогенетические** изменения кожи и волосяного покрова у свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии. – Белгород, 2012. – Вып. 32. – С. 74–76.
210. **Эволюция** зубной системы у представителей рода *Sus* / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии. – Белгород, 2012. – Вып. 32. – С. 125–126.
211. **Эволюция** типов конституции у свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии. – Белгород, 2012. – Вып. 32. – С. 81–83.

2013

212. **Взаємобумовленість** гетерозисного ефекту і технологічних властивостей свиней при схрещуванні / Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2013. – Вип. 25, ч. 1. – С. 204-208.
213. **Влияние** материнского и отцовского эффекта при возрастном подборе у свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2013. – Вип. 26, ч. 1. – С. 118-125.
214. **Микроэволюция** и перспективы использования генома свиньи в селекции / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии. – Белгород, 2013. – Вып. 33. – С. 154–160.
215. **Риторика** генезису винахідництва / В. І. Грицаєнко, О. М. Маменко, Д. І. Барановський, Л. В. Грицаєнко // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2013. – Вип. 26, ч. 1. – С. 258-264.
216. **Сучасний** стан зоотехнічної освіти / М. Гиль, Д. Барановський // Освіта аграрна. – 2013. – № 11. – С. 6.
217. **Формирование** неспецифических механизмов адаптации в филогенезе у свиней / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии им. В.Я. Горина. – Белгород, 2013. – Вып. 35. – С. 92–100.
218. **Эффективность** промышленного скрещивания в товарном свиноводстве / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, В. И. Герасимов, В. А. Коваль // Бюллетень научных работ Белгородской государственной сельскохозяйственной академии им. В.Я. Горина. – Белгород, 2013. – Вып. 35. – С. 89–91.

2015

219. **Генетика** з біометрією : практикум : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації] / М. Г. Повод, Т. І. Нежлукченко, Н. С. Папакіна [та ін.] ; за ред. Т. І. Нежлукченко. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 378 с.
Авторами також є : Д. І. Барановський, М. І. Гиль, В. І. Халак, О. В. Черемисова, Н. В. Нежлукченко.

220. **Молекулярна** генетика та технології дослідження генома : навчальний посібник [для підготовки фахівців напряму 6.051401 – «Біотехнологія»] / М. І. Гиль, О. Ю. Сметана, О. І. Юлевич [та ін.] ; за ред. М. І. Гиль. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 318 с.

Авторами також є : Є. В. Баркарь, І. Ю. Горбатенко, Т. І. Нежлукченко, **Д. І. Барановський**, М. Г. Повод.

221. **Технологія** виробництва яловичини : [посібник] / [за ред. В. Г. Пруднікова ; В. Г. Прудніков, Д. І. Барановський, Г. Л. Лисенко та ін.] ; Міністерство освіти і науки України, Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків : [РВВ ХДЗВА], 2015. – 255 с.

Авторами також є : Ю. О. Васильєва, В. А. Федяєв, О. І. Колісник, Ю. І. Криворучко, В. О. Попова.

***

222. **Генотипові** та фенотипові особливості корів української червоно-рябої молочної породи в умовах ПАТ «Племінний завод «Червоний велетень» / А. М. Хохлов, Д. І. Барановський, І. І. Гончарова, В. О. Юхно // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2015. – Вип. 31, ч. 1. – С. 208-214.

223. **Методические** аспекты бизнес-плана производства свинины на гетерозисной основе в условиях промышленного производства / Д. И. Барановский, А. М. Хохлов // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2015. – Вип. 31, ч. 1. – С. 46-52.

224. **Филогенетический** анализ геномов популяции свиней европейского и азиатского происхождения / Д. И. Барановский, А. М. Хохлов // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2015. – Вип. 31, ч. 1. – С. 197-207.

2016

225. **Методологічні** аспекти планування науково-дослідної роботи / Д. І. Барановський, О. М. Маменко, Ю. О. Приходько // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2016. – Вип. 4. – С. 12-15.

226. **Моделирование** круглогодичной поточной технологии производства свинины на индустриальной основе / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский // Проблемы зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2016. – Вип. 32, ч. 1. – С. 50-56.
227. **Основні** принципи утримання тварин та обладнання і безпека при їх експлуатації / Д. І. Барановський, О. М. Маменко, В. І. Грицаєнко // Методичне удосконалення навчального процесу : науково-методичний вісник Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2016. – Вип. 4. – С. 158-165.
228. **Создание** пооперационной технологии производства свинины на индустриальной основе / А. М. Хохлов, Д. И. Барановский // Проблемы зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2016. – Вип. 32, ч. 1. – С. 57-64.
229. **165 років** стабільності / Д. Барановський // Проблемы зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2016. – Вип. 32, ч. 1. – С. 11-15.

2017

230. **Биометрия** в селекции в MS Excel : учебное пособие / Д. И. Барановский, А. М. Хохлов, О. М. Гетманец ; [рец. А. М. Маменко, Н. В. Черный]. – Харьков : [ФЛП Бровин А.В.], 2017. – 226 с.
231. **Биометрия** в программном окружении MS Excel : навчальний посібник / Д. І. Барановський, О. М. Гетманець, А. М. Хохлов ; [рец. О. М. Маменко, М. В. Чорний] ; Харківська державна зооветеринарна академія. – Харків : [СПД ФО Бровін О.В.], 2017. – 91 с.

***

232. **Взаємозв'язок** між забезпеченням комфортності утримання корів та ефективністю інноваційного процесу у виробництві молока (етолого-функціональний аспект) / О. М. Маменко, В. А. Зандарян, Д. І. Барановський // Проблемы зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2017. – Вип. 33, ч. 1. – С. 66-79.
233. **Використання** генетичних методів в селекції тварин / Д. І. Барановський, А. М. Хохлов // Проблемы зооінженерії та ветеринарної

медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2017. – Вип. 33, ч. 1. – С. 43-54.

234. **Мониторинг** породобразоватального процесу в свиноводстві / А. М. Хохлов, Д. І. Барановський // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2017. – Вип. 33, ч. 1. – С. 94-104.
235. **Сучасний** стан та деякі перспективи інтенсифікації виробництва молока (організаційно-технологічний аспект) / Д. І. Барановський, О. М. Маменко, В. А. Зандарян // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2017. – Вип. 33, ч. 1. – С. 10-20.
236. **Теоретичні** і практичні аспекти голштинізації худоби / А. М. Хохлов, Д. І. Барановський, В. А. Федяєв // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Харків, 2017. – Вип. 33, ч. 1. – С. 80-89.

2018

237. **Биометрия** в MS EXCEL : учебное пособие / Е. Я. Лебедько, А. М. Хохлов, Д. И. Барановский, О. М. Гетманец. – Санкт-Петербург ; Москва ; Красноград : Лань, 2018. – 170 с. – (Магистратура и специалитет).

СТАНДАРТ

238. **Освітньо-кваліфікаційна** характеристика + Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» : ГСВОУ-11 / [розробники : Ю. В. Засуха, Д. І. Барановський, В. Ф. Андрійчук та ін.] ; Міністерство освіти і науки України, молоді і спорту. – Вид. офіційне. – Чинний 2011-03-14. – Київ, 2011. – 149 с. + 116 с. – (Галузевий стандарт вищої освіти України).

Авторами також є : В. С. Бомко, М. О. Самаріна, Ю. О. Панасенко, М. Г. Повозніков, М. Ю. Сичов, А. М. Дубін.

ПАТЕНТ

239. **Склад для визначення експрес-методу поросності у свиней** : патент на корисну модель 107699 Україна : МПК А61D 19/00 / Хохлов Анатолій

Михайлович, Барановський Дмитро Іванович ; власник Хохлов Анатолій Михайлович. - № u201510780 ; заявл. 05.11.2015 ; опубл. 24.06.2016, Бюл. № 12.

ВИДАННЯ РЕЦЕНЗОВАНІ Д. І. БАРАНОВСЬКИМ

240. *Ресурсозберігаючі* технології виробництва свинини: теорія і практика : навчальний посібник / О. М. Царенко, О. В. Крятов, Р. Є. Крятова, Л. В. Бондарчук ; [рецензент Д. І. Барановський]. – Суми : Університетська книга, 2004. – 268 с.

ПУБЛІКАЦІЇ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ **ДМИТРА ІВАНОВИЧА БАРАНОВСЬКОГО**

1. Алексеєнко О. З Днем народження, ювіляри! / О. Алексеєнко // Вісті Дергачівщини. – 2008. – 8 листопада. – С. 17.
2. Барановський Д. І. Історія технологічного факультету / Д. І. Барановський, М. П. Палютін // Історія Харківської державної зооветеринарної академії. 155 років / [редкол. : В. О. Головка, Ю. Д. Рубан, В. М. Кандиба та ін.]. – Харків, 2006. – С. 113-129.
3. Коваленко Б. П. Кафедра розведення тварин, генетики та біотехнології / Борис Петрович Коваленко // Історія Харківської державної зооветеринарної академії. 155 років / [редкол. : В. О. Головка, Ю. Д. Рубан, В. М. Кандиба та ін.]. – Харків, 2006. – С. 197-212.
4. Барановський Д. І. Кафедра генетики, селекції і біотехнології / Д. І. Барановський // Харківській державній зооветеринарній академії 160 років. – Харків, 2011. – С. 154-159.
5. Дмитрий Барановский: «Я крестьянского рода...» / Елена Зеленина // Время. – 2015. – 13.07 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://timeua.info/post/nauka-i-tehnika/dmitrij-baranovskij-ya-krest-yanskogo-roda---00740.html>.
6. Свириденко Г. «Формувати особистість, здатну жити за законами, робити світ добрим і красивим» / Галина Свириденко // Вісті Дергачівщини. – 2016. - № 40 (1 жовтня). – С. 7.
7. Барановський Дмитро Іванович: ректор Харківської державної зооветеринарної академії [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://hdzva.edu.ua/kerivnytstvo/>. - Дата доступу 25.05.2018.
8. Барановський Дмитро Іванович, Ректор ХДЗВА, кандидат сільськогосподарських наук, доктор філософії, професор ХДЗВА, академік УАН [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://hdzva.edu.ua/kaf-genetics/sklad-kafedry/>. – Дата доступу 25.05.2018.
9. Структура управління ХДЗВА, про нас [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://hdzva.edu.ua/pro-nas/>. – Дата доступу 29.05.2018.
10. Харківський університетський консорціум. Координаційна рада [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://unicon.org.ua/koordynatsijna-rada/>.

ФОТОГАЛЕРЕЯ

Співробітники кафедри розведення, генетики та селекції:

Перший ряд (зліва направо): доцент О.Б. Шевченко, завідувач кафедри А.М. Хохлов, доценти Д.І. Барановський, І.І. Гончарова;

другий ряд: асистенти В.О. Юхно, О.Д. Ткачук, ст. викладач В.В. Каряка, старший лаборант О.Б. Довбня, асистент А.С. Федяєва

Засідання науково-методичної комісії зі спеціальності «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»; висаджування алеї **30 жовтня 2015 року**

Спеціалізована міжнародна виставка «Освіта Слобожанщини», 5-7 листопада 2015 року

9-та спеціалізована міжнародна виставка «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном-2016» Харків, 7-9 квітня 2016 року

Масляна, Дергачі – центральна площа, 12 березня 2016

Вітання з ювілеєм: 90 років доценту кафедри прикладної біології та водних біоресурсів Василю Федосєвичу Товстику 21 березня 2016

Екологічний двомісячник Зелена весна 2016

День Знань, 1 вересня 2016 року

Поїздка в Сумський національний аграрний університет, 30 вересня 2016 року

Фельдман-Екопарк поздравил Харьковскую государственную зооветеринарную академию со 165-летием

165 років ХДЗВА, 19 жовтня 2016 року

День «відкритих» дверей, 5 листопада 2016 року

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. проф. М.С. Бокаріуса. У ході зустрічі обговорили питання подальшої співпраці у реалізації наукових проектів, **4 березня 2017 року**.

Привітання з нагоди призначення ректором Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва Олександра Вікторовича Ульяновченка на загальних зборах колективу, **25 квітня 2017 року.**

Ентузіасти харківського громадського об'єднання «Зооконтроль» створили спеціальний пересувний автопоїзд, який виконує функції повноцінної операційної для стерилізації та чіпування бродячих тварин. Аналогів автомобілю немає в Україні. Першими, хто оцінив розробку, були викладачі та студенти Харківської державної зооветеринарної академії, **24 червня 2017 року**.

День Знань, 1 вересня 2017 року

Науково-практична і навчально-методична конференція, присвячена 140-річчю від дня народження вченого-ветсанексперта Петрова Олексія Михайловича та 90-річчю заснування кафедри ветеринарно-санітарної експертизи та судової ветеринарної медицини, **14–15 вересня 2017 року.**

Науково-практична конференція «З проблем еволюції, доместикації, генетики, селекції і біотехнології в тваринництві» з міжнародною участю присвячена 130-річчю від дня народження видатного вченого генетика та селекціонера академіка М. І. Вавілова, 22 листопада 2017 року.

Покладання квітів, до Меморіалу пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років, 27 листопада 2017 року.

Делегація Харківської державної зооветеринарної академії у складі ректора Барановського Д.І., першого проректора Кібкала Д.В., завідувача кафедри ветеринарної репродуктології Федоренка С.Я. і радника ректора з питань інноваційної діяльності наукового парку «Агрозоовет» Генькіна Я.І. в одному із провідних господарств Харківщини СК «Восток», **9 січня 2018 року**

Діти з дитячого садочка «Дзвіночок» привітали колектив ХДЗВА з Новим Роком за старим стилем. Ректор академії Д. І. Барановський приготував маленьким артистам солодкі подарунки, **14 січня 2018 року**

У Наукового парку “АГРОЗООВЕТ” з’явилися ще одні партнери: бізнес і наука об’єдналися в напрямку бджільництва, **21 березня 2018 року.**

Зустріч з нашою студенткою Оксаною Шишковою паралімпійською чемпіонкою, яка на Паралімпійських іграх в Пхьончхані виграла 1 «золото» і 2 «срібла» в біатлоні, ще 1 «золото» в естафеті, 1 срібну та 1 бронзову медалі в лижних гонках, **23 березня 2018 року**

Вітаємо нашу переможницю!

День відкритих дверей, 21 квітня 2018 року

Урочисте відкриття спеціалізованої обласної виставки мисливських собак різних порід, на якій представлено більше 100 голів кращих собак основних порід України, 21 квітня 2018 року.

Урочисто-траурний мітинг, присвячений Дню пам'яті і примирення та Дню Перемоги, біля братської могили, **8 травня 2018 року.**

**Студентська наукова конференція “Досягнення молодих науковців-аграріїв”,
10 травня 2018 року**

II відкрита учнівська науково-практична конференція «Актуальні питання біології, екології та хімії» на базі Харківської державної зооветеринарної академії, 18 травня 2018 року

Зустріч Міністра закордонних справ Павла Клімкіна з колективом академії, 6 червня 2018 року

Конкурс краси, грації, жіночності «Міс Академія – 2018». Одинадцять красунь нашої альма-матер демонстрували свої таланти та заповнювали весь навколишній простір своїми чарами. У фіналі, за підсумками голосування журі та завдяки потужній підтримці друзів, корона переможниці та номінація «Міс Глядацьких симпатій – 2018» дісталася студентці 1 курсу факультету технологій тваринництва та менеджменту Кошій Катерині, **7 червня 2018 року**

Урочистий випуск факультету ветеринарної медицини, 22 червня 2018 року

У знак любові та відданості спортсмени-кіннотники подарували ректору Харківської державної зооветеринарної академії картину із зображенням коня.

Посвята у студенти, 2018 рік

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК*

Адаптивний коментар до «Пропозицій з удосконалення структури, змісту та організації підготовки магістрів в Україні»	187
Альбом геномних та хромосомних мутацій : посібник	94
Аналіз генетичних процесів в популяції	64
Аналіз успадкування ознак при зчепленні генів	65
Багатоплідність і крупноплідність свиноматок – проблеми та шляхи розв’язання	100
Безпека продуктів харчування: освіта та кадрове забезпечення напряму діяльності : методичний посібник	181
Биологические и хозяйственные особенности гибридного молодняка свиней	148
Биометрия в MS EXCEL : учебное пособие	237
Биометрия в селекции в MS Excel : учебное пособие	230
Биотехнология, как составная в системе знаний при подготовке врачей ветеринарной медицины на современном этапе	163
Біометричний аналіз мінливості	66
Біометрія в програмному середовищі MS Excel	231
Біометрія : навчальний посібник	202
Біотехнологія : програма	167
Болонський процес реформування вищої освіти в Україні	188
Взаємозв’язок між забезпеченням комфортності утримання корів та ефективністю інноваційного процесу у виробництві молока (етолого-функціональний аспект)	232
Взаємообумовленість гетерозисного ефекту і технологічних властивостей свиней при схрещуванні	212
Взаимосвязь продуктивности с стрессочувствительностью свиней	39
Використання генетичних методів в селекції тварин	233
Використання клініко-генеалогічного методу у ветеринарній медицині	95
Вища освіта в сучасному світі	87
Вища освіта і особливості підготовки магістрів аграрного та екологічного напрямків в Україні	189
Відгодівельні та забійні якості чистопородних і помісних свиней при схрещуванні великої білої з м’ясними породами	5
Відомий вчений і педагог Микола Микитович Колесник	190

* **Порядковий номер** публікації вказує на місце її знаходження в хронологічному покажчику

Вікова динаміка гематологічних показників свиней різних генотипів	128
Влияние биологических и технологических факторов на интенсивность использования свиноматок	118
Влияние генетического фактора на обмен веществ у молодняка свиней	204
Влияние массажа молочной железы телок и нетелей на молочную продуктивность	16
Влияние материнского и отцовского эффекта при возрастном подборе у свиней	213
Возрастная динамика некоторых морфологических и биохимических показателей крови чистопородных и помесных свиней	1
Воспроизводительные особенности свиноматок крупной белой породы при скрещивании их с хряками породы дюрок	6
Вплив промислового схрещування на енергію росту та відгодівельні якості свиней	108
Вплив санітарно-гігієнічних факторів на резистентність і стресчутливість свиней	132
Генезис и современное состояние проблемы использования гетерозисного эффекта в свиноводстве	84
Генетика з біометрією : практикум : навчальний посібник	219
Генетика з біометрією : програма	158
Генетика сільськогосподарських тварин з біометрією : програма	105
Генетика статі і успадкування ознак зчеплених зі статтю	67
Генетические детерминанты продуктивности и их динамика при скрещивании свиней	35
Генетические маркеры при инбридинге	40
Генетические основы формирования и совершенствования стада крупного рогатого скота красной степной породы	10
Генетический потенциал свиней Украины и перспективы его использования	47
Генетична мінливість та її стабілізація при схрещуванні свиней	88
Генетичні аспекти удосконалення продуктивних ознак свиней	60
Генетичні детермінанти поєднуваності свиней при схрещуванні	61
Генотип та поведінка, продуктивність і якість продукції свиней	149
Генотипическая и паратипическая детерминация продуктивности свиней	46
Генотипические различия гематологических показателей и их связь	13
Генотипічна динаміка продуктивності свиней при схрещуванні	41

Генотипові та фенотипові особливості корів української червоно-рябої молочної породи в умовах ПАТ «Племінний завод «Червоний велетень»	222
Генофонд свиней України и его использование	164
Генофонд свиней України и перспективы его использования	75
Генофонд свійських тварин України : навчальний посібник	116
Гетерозис в товарном свиноводстве	119
Гетерозис і гістоморфологія ендокринних залоз у свиней	113
Гетерозис та морфофункціональна динаміка ендокринних залоз у свиней	191
Гистоморфологические изменения желез внутренней секреции свиней при скрещивании	17
Гистоморфологические особенности желез внутренней секреции чистопородных, помесных и гибридных свиней	18
Дикие и домашние свиньи : монография	159
Динамика генетических параметров продуктивности и пути ее стабилизации при разведении свиней	26
Динамика гетерозиса при ротационном скрещивании разных пород	42
Динамика гетерозиса при скрещивании и гибридизации	31
Динамика продуктивных и экстерьерно-конституциональных признаков свиней при скрещивании и гибридизации	48
Динамика продуктивных качеств свиней при скрещивании и гибридизации	32
Динамика развития щитовидной железы у чистопородных и помесных свиней	114
Динамика экстерьерных показателей свиней при скрещивании	49
Динаміка показників резистентності свиней при схрещуванні	80
Динаміка продуктивних якостей чистопородних, помісних і гібридних свиней в умовах колгоспу «Победа» республіки Крим	43
Дипломне проектування у вищих навчальних закладах Мінагрополітики України : навчально-методичний посібник	125
Діалектика вищої освіти : трансформація від декларації до реалізації : навчальний посібник	160
До питання селекції свиней за показниками власної скороспілості	76
Довідник з технології та менеджменту в тваринництві : навчальний посібник	106
Довідник зооінженера	25
Доместикационные изменения мышечной ткани у свиней	205

Дюроки в сочетании с крупной белой породой	37
Експертиза та контроль якості харчових продуктів – новий міжнародний інтеграційний освітній проект (методичні основи)	192
Ефективність гетерозису при схрещуванні свиней в умовах господарства	81
Ефективність міжпородних поєднань у промисловому схрещуванні свиней	82
Ефективність промислового схрещування великої білої і великої чорної порід	44
Ефективність схрещування свиней при різних поєднаннях порід	101
Закономірності успадкування ознак при моногібридному схрещуванні	96
Закономірності успадкування якісних ознак при дигібридному схрещенні	55
Збереженість і продуктивність свиней при використанні годівниць різних конструкцій	133
Зооінженерна спеціальність в системі багатоступеневої підготовки фахівців	89
Зоопсихологія і система підготовки зооінженерів	120
Изменение убойных качеств у чистопородных и помесных свиней	7
Изменчивость воспроизводительных особенностей свиноматок в скрещивании	9
Интенсивное использование суперпродуктивных коров для воспроизводства быков-производителей	50
Интерьерные показатели свинок разных сроков кастрации	193
Использование гетерозиса при производстве товарной свинины	85
Использование инбредных хряков белой породы в топкроссингах для получения товарных гибридов	22
Использование модельных объектов для генетических исследований	51
Імуногенетичний аналіз походження тварин	68
Інструменти і прилади зоотехнічного призначення	36
Інтегрований навчальний план підготовки магістрів зі спеціалізації «Експертиза та контроль якості харчових продуктів» для вищих навчальних закладів України – учасників проекту 159173 – Tempus-de-Tempus-JPCR	194
Клініко-генеалогічний аналіз успадкування аутосомно-домінантних патологій	97

Клініко-генеалогічний аналіз успадкування аутосомно-рецесивних патологій	98
Клініко-генеалогічний аналіз успадкування патологій зчеплених зі статтю	99
Комбинационная изменчивость помесных свиней при скрещивании крупной черной, дюрок и ландрас пород	52
Контрольные задания для итоговой аттестации студентов по генетике	69
Концепція підготовки фахівців з менеджменту в Харківській зооветеринарній академії	134
Корреляция между селекционными признаками у свиней разных пород	115
Любецкий Марко Дмитриевич (1912-1994)	77
Математичний аналіз кореляцій між ознаками	70
Методи визначення інтенсивності інбридингу і гетерозису	71
Методи досліджень та облік мутаційної мінливості	72
Методи прогнозування продуктивності свиней	112
Методические аспекты бизнес-плана производства свинины на гетерозисной основе в условиях промышленного производства	223
Методические рекомендации для самостоятельного изучения основ биометрии	23
Методические рекомендации по оформлению дипломных проектов (работ)	19
Методические рекомендации по оформлению курсовых работ и проектов	21
Методичний посібник з удосконалення навчального процесу з дисциплін « Основи охорони праці», «Охорона праці», « Охорона праці у тваринництві» та «Охорона праці у вет. медицині»	168
Методичні основи та положення про організацію навчального процесу за кредитно-модульною системою підготовки фахівців і рейтингової оцінки рівня знань студентів технологічного факультету ХДЗВА	135
Методичні основи та положення про планування та облік роботи професорсько-викладацького складу	136
Методичні розробки і завдання для лабораторно-практичних занять по генетиці	73
Методологічні аспекти планування науково-дослідної роботи	225
Микроэволюция и перспективы использования генома свиньи в селекции	214
Мировой генофонд свиней в чистопородном разведении, скрещивании и гибридизации	150

Мировой генофонд свиней : монография	126
Моделирование круглогодичной поточной технологии производства свинины на индустриальной основе	226
Моделювання технологічних процесів у тваринництві : програма	107
Молекулярна генетика та технології дослідження генома : навчальний посібник	220
Мониторинг пороодообразовательного процесса в свиноводстве	234
Морфометричний аналіз хромосом сільськогосподарських тварин	56
Морфофункціональна динаміка ендокринних залоз свиней при схрещуванні	121
Наука – производству [Комплект из 35 листовок]	24
Наша гордість	33
Некоторые хозяйственно-полезные качества и биологические особенности чистопородных помесных и гибридных свиней	8
Нові вимоги – нові підходи : [ХЗВІ – 140 років]	34
Новые варианты в породно-линейной гибридизации в свиноводстве	172
Обґрунтування розвитку державного Південно-східного селекційно-племінного центру в галузі свинарства	122
Онтогенез и микроэволюционные процессы у свиней	151
Оптимізація селекційно-технологічних систем виробництва свинини на гетерозисній основі	152
Опыт использования мирового генофонда свиней при чистопородном разведении, скрещивании и гибридизации	137
Освітньо-кваліфікаційна характеристика + Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» : ГСВОУ-11	238
Освітньо-професійна програма підготовки магістрів	182, 183, 184
Основи біометрії : навчальний посібник	169
Основи правознавства України : навчальний посібник	144, 170
Основні принципи навчання при підготовці зооінженерів	90
Основні принципи утримання тварин та обладнання і безпека при їх експлуатації	227
Особенности выращивания поросят-сосунов	195
Особенности гематологических показателей чистопородных свиней и двухпородных помесей	138
Особенности убоя свиней в приусадебном хозяйстве	196
Особенности формирования хозяйственно-полезных признаков у свиней при различных вариантах межпородного скрещивания	11

Особенности химического состава продуктов убоя свинок и хрячков, кастрированных в различном возрасте	197
Особливості підготовки бакалаврів за напрямом «Агрономія» та «Ветеринарна медицина» за інтегрованим навчальним планом	198
Особливості формування репродуктивних і продуктивних властивостей свиней при розведенні методом інбридингу, аутбридингу і топкросингу	206
Отбор на комбинационную способность при гибридизации в свиноводстве	53
Отримання та використання товарних гібридів у свинарстві	62
Оценка наследственных качеств хряков по качеству потомства – ускоренный процесс доместикации свиней	207
Оцінка свиней різних генотипів за селекційними індексами	173
Племенная база свиноводства Украины	139
Поведение чистопородных и помесных свиноматок в условиях промышленного комплекса	27
Поєднання практичних задач генодіагностики і сучасних підходів у підготовці лікарів ветеринарної медицини	165
Походження та доместикація тварин : методичні вказівки і завдання для лабораторних занять	185
Практикум для лабораторно-практичних занять з генетики «Основи варіаційної статистики. Біометрія»	79
Про особливості фаху «зооінженер» та перспективи його реформування	109
Проблема, генезис та сучасний стан використання гетерозисного ефекту у свинарстві	86
Проблема росту і гетерозису при схрещуванні свиней	91
Проблеми та методи підвищення ефекту гетерозису у свинарстві	92
Проблемы использования гетерозиса в промышленном свиноводстве	28
Проблемы стабилизации, дальнейшего развития и интенсификации свиноводства	129
Продуктивные качества трехпородных помесей	130
Производство свинины в крестьянском хозяйстве	93
Пути повышения мясных качеств свиней (Из опыта учхоза «Прогресс» Дергачевского района Харьковской области) : информационный листок	4
Развитие, гистологическое строение и химический состав длиннейшего мускула спины у свиней разных генотипов	123
Результаты использования полтавской синтетической линии свиней при скрещивании с крупной белой и ландрас породами	3

Ресурсозберігаючі технології виробництва свинини: теорія і практика : навчальний посібник	240
Риторика генезису винахідництва	215
Розведення свиней із застосуванням трипородного схрещування	174
Розведення свиней : навчальний посібник	117
Роль китайских свиней в пороодообразовательном процессе Европы	208
Свинарство і технологія виробництва свинини : підручник	57, 110
Свинарство: селекція, технологія : монографія	186
Свинарство України : навчальний посібник	145
Свинина и ее переработка : учебное пособие (справочник)	131
Свиноводство и технология производства свинины : учебник	45
Свиноводство Украины, история и современность	124, 175
Свиньи породы дюрок в промышленном скрещивании	14
Селекционные индексы при оценке свиней разных генотипов	199
Селекційне прогнозування у тваринництві	74
Селекція сільськогосподарських тварин : навчальний посібник-довідник	203
Системи вищої освіти та особливості підготовки магістрів аграрного і екологічного напрямів в країнах – учасницях проекту 159173 Tempus–de–Tempus–JPCR	200
Склад для визначення експрес-методу поросності у свиней : патент	239
Совершенствование продуктивных качеств коров красной степной породы при чистопородном разведении и скрещивании с англескими и красными датскими быками	15
Создание пооперационной технологии производства свинины на индустриальной основе	228
Сородичи и предки домашней свиньи : монография	161
Состояние и тенденции развития свиноводства в мире	140
Сочетаемость пород при трехпородном скрещивании свиней	153
Стан та напрямки розвитку свинарства України і Харківської області	176
165 років стабільності	229
Стратегия сохранения генетического разнообразия редких и исчезающих видов животных	63
Структурне моделювання генетико-молекулярних процесів в організмі	58
Сучасний стан зоотехнічної освіти	216
Сучасний стан та деякі перспективи інтенсифікації виробництва	235

молока (організаційно-технологічний аспект)	
Схрещування – спосіб підвищення ефективності виробництва свинини	102
Теоретичні і практичні аспекти голштинізації худоби	236
Технологічні принципи вирощування свиней в дрібних свинарських підприємствах	177
Технологія виробництва продукції свинарства : підручник	127, 146, 171
Технологія виробництва продукції тваринництва (базова контролююча програма)	111
Технологія виробництва яловичини : посібник	221
Технологія вирощування свиней в фермерських і присадибних господарствах	178
Технологія і менеджмент – основні чинники підвищення ефективності галузі свинарства	154
Удосконалення методології, системи і процесу підготовки бакалаврів і магістрів зі спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	166
Удосконалення підготовки технологів виробництва і переробки продукції тваринництва в аграрних ВНЗ	162
Узагальнена характеристика підготовки бакалаврів аграрного і екологічного напрямів у ВНЗ України	201
Ускоренная оценка генотипа методом гетероспермного осеменения свиноматок	155
Ускоренное создание высокопродуктивных кроссов в мясном птицеводстве	103
Феногенетические процессы при внутривидовой гибридизации рода Sus	179
Феногенетична динаміка гетерозису при схрещуванні свиней	104
Феногенетичні особливості та проблеми гетерозису у свинарстві	83
Фенотипические и генетические корреляции в процессе селекции свиней	38
Фермерское и приусадебное свиноводство : учебное пособие-справочник	147
Филогенетические изменения кожи и волосяного покрова у свиней	209
Филогенетический анализ геномов популяции свиней европейского и азиатского происхождения	224
Формирование и использование генофонда свиней в Украине	141
Формирование мышечной ткани в онтогенезе свиней	78
Формирование неспецифических механизмов адаптации в	217

филогенезе у свиней	
Фрагментарное математическое моделирование физико-технологических параметров корнеплодов для обеспечения агротехнических требований при заготовке и последующем хранении	142
Характеристика гибридных свиней при двух- и трехпородном скрещивании	20
Харьковский зооветеринарный институт : 140 лет со дня основания	30
Хозяйственно-полезные качества свиней при двух и трех породном скрещивании крупной белой с дюрок и ландрас породами	2
Цитологічні основи спадковості	59
Эволюция зубной системы у представителей рода Sus	210
Эволюция типов конституции у свиней	211
Эффект гетерозиса при скрещивании и гибридизации свиней	29
Эффективное использование отечественного генофонда свиней при производстве свинины	180
Эффективность гетерозиса при промышленном скрещивании и гибридизации свиней	12
Эффективность откорма свиней в различных технологических условиях	143
Эффективность промышленного скрещивания в товарном свиноводстве	218
Эффективность сочетаемости разных пород свиней при скрещивании	54
Эффективность чистопородного разведения и скрещивания свиней крупной белой и уэльской пород	156
Эффективность чистопородного разведения и скрещивания свиней крупной белой и эстонской пород	157

ПРЕДМЕТНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК*

ВИЩА ОСВІТА

Проблеми, перспективи розвитку
87, 160, 187, 188, 189, 200

Підготовка фахівців для аграрної галузі 181, 182, 189, 192, 194, 198, 200, 201

- *технологів виробництва і переробки продукції тваринництва* 89, 90, 109, 120, 135, 162, 166, 184, 216, 238
- *лікарів ветеринарної медицини* 163, 165, 183, 198
- *менеджерів* 134
- *методики навчання та викладання* 19, 21, 23, 55, 56, 58, 59, 64-74, 95-99, 125, 135, 136, 162, 163, 165, 166, 168, 181, 185, 198, 225

Історія Харківської зооветеринарної академії 30, 33, 34, 229

- *наукові школи селекціонерів-генетиків* 77, 190

Підручники

45, 57, 110, 127, 146, 171

Навчальні посібники

36, 79, 94, 116, 117, 125, 131, 144, 145, 147, 160, 169, 170, 202, 203, 219, 220, 221, 230, 231, 237

Довідники 25, 106, 147, 203

Програми для підготовки фахівців

105, 107, 111, 158, 167, 182-184, 238

Монографії 126, 159, 161, 186

Методичні рекомендації, завдання та вказівки для студентів

19, 21, 23, 55, 56, 58, 59, 64-68, 69-74, 95-99, 185

ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕНЕДЖМЕНТ У ТВАРИННИЦТВІ

Технології виробництва продукції тваринництва

25, 36, 106, 107, 111, 120, 142, 227

Біометрія 23, 66, 70, 79, 105, 158, 169, 219, 230, 231, 237

---

*Посилання даються на порядкові номери хронологічного покажчика. З метою повного розкриття змісту публікації (якщо в ній розглядається декілька тем) застосовано метод повторного відображення у відповідних предметно-тематичних рубриках

Біотехнологія 163, 167

Безпека та якість продуктів харчування 181, 182, 192, 194

Генетика, селекція сільськогосподарських тварин

94, 103, 105, 158, 165, 185, 203, 219, 220, 233

- *генетичні дослідження* 51, 56, 58, 59, 64, 65, 67, 68, 70-72, 74, 95-99, 220
- *генофонд тварин* 63, 116

Технології виробництва молока та яловичини

10, 15, 16, 50, 221, 222, 232, 235, 236

Технології виробництва продукції свинарства

Загальні питання

45, 57, 93, 110, 124, 127, 129, 131, 133, 140, 143, 145, 146, 154, 171, 175-178, 186, 195, 197, 223, 226, 228, 240

Фермерські та присадибні підприємства 147, 177, 178, 196

Поведінка свиней 27, 149

Резистентність, чутливість до стресу 39, 80, 132

Розведення, племінна справа у свинарстві

13, 26, 47, 78, 117, 118, 122, 123, 128, 137, 139, 149, 151, 155, 204-206

- формування та використання генофонду свиней 75, 126, 137, 141, 150, 159, 161, 164, 180, 208, 224
- породоутворювальний процес у свинарстві 208, 234
  - *ефективність міжпородних поєднань* 54, 61, 82, 101, 115, 153
  - *велика біла порода* 2, 3, 5, 6, 22, 37, 44, 156, 157
  - *велика чорна* 44, 52
  - *дюрок* 2, 6, 14, 37, 52
  - *ландрас* 2, 3, 52
  - *уельська* 156
  - *естонська* 157
  - *чистопородні* 1, 5, 7, 8, 18, 27, 43, 137, 138, 150, 156, 157
  - *помісні* 1, 5, 7, 8, 18, 27, 43, 52, 138
  - *гібридні* 8, 18, 20, 22, 24, 43

- селекційно-технологічні системи виробництва свинини
38, 74, 76, 115, 173, 186, 207, 209, 213, 214, 217, 230, 233
  - *схрещування* 2, 3, 5, 6, 9, 11, 12, 14, 17, 20, 29, 31, 32, 35, 41, 42, 44, 48, 49, 52, 54, 55, 61, 80-82, 88, 91, 96, 101, 102, 104, 108, 121, 137, 150, 153, 156, 157, 174, 212, 218
  - *інбридинг* 40, 71, 206
  - *гетерозис*
12, 28, 29, 31, 42, 71, 81, 83-86, 91, 92, 104, 113, 119, 152, 191, 212, 223
  - *гібридизація*
12, 20, 22, 24, 29, 31, 32, 48, 53, 55, 62, 137, 148, 150, 172, 179
  - *генетичні аспекти удосконалення продуктивних якостей* 2, 4-9, 11, 26, 32, 35, 39, 41, 43, 46, 48, 60, 80, 100, 108, 112, 130, 149, 193, 204
  - *генотипи свиней* 149, 155, 173, 199
  - *гістоморфологічні особливості та морфофункціональна динаміка залоз внутрішньої секреції* 17, 18, 113, 114, 121, 191
  - *динаміка показників крові чистопородних та помісних свиней*
1, 13, 128, 138

Правознавство 144, 170

Винахідництво 215

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК*

Андрійчук В. Ф. (Андрійчук В. Ф.)	106, 116, 117, 126, 159, 171, 186, 238
Антонік І. І.	203
Апатенко В. М.	30
Афанасенко В. Ю.	171, 186, 203
Бабіч О. Г.	125
Бажов Г. М.	147
Бакшеев П. Д. (Бакшеев П. Д.)	21, 25
Баптіста П.	181
Барановский Е. Д.	159
Баркаръ Є. В.	220
Батир Р. Ю.	203
Батир Ю. Г.	154, 181, 182, 183, 184
Бевзюк А. П.	116
Безуглий М. Д.	167
Бендера І. М.	125
Березовський М. Д.	117, 126
Бибенко О. В. (Бібенко О. В.)	51, 63, 106
Биканов А. Д.	25
Білойван В. Д.	25, 122
Білоконов І. І.	111
Біляєва В. Є.	25
Близнюченко О. Г.	158
Богдановський О. В.	25, 106, 111
Боголюбов В. М.	125
Божко Л. Є.	181
Божко П. Е. (Божко П. Ю.)	19, 25
Бомко В. С.	238
Бондарева Т. С.	30
Бондарев О. І.	25
Бондарчук Л. В.	106, 240
Боцман В. В.	106
Бреславец П. И.	156, 157
Бублик М. В.	25
Бугров А. Д.	50, 106
Будько І. Р.	111
Бузун И. А. (Бузун І. А.)	19, 25
Булгаков В. Є.	25

---

* Посилання даються на порядкові номери хронологічного покажчика публікацій. В дужках зазначені посилання на персоналії

Бурак В. Г.	182, 183, 184
Бурлаков В. С.	106
Бусел П. І.	109, 120
Васильєва Ю. О.	221
Васильківський С. П.	125
Веліканова В. С.	25, 106, 185, 202, 203
Вілліке Х.	181
Вовк О. С.	25
Волгіна Н. В.	203
Волков Е. П.	30
Воловик І. А.	181, 182, 183, 184
Вольвач О. В.	181
Волощук В. М.	111
Воронянський В. И.	30
Галат Б. Ф.	25
Герасимов В. И. (Герасимов В. І., Герасимов В.)	19, 25, 30, 45, 57, 75, 85, 92, 93, 100, 106, 110, 111, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 137, 138, 139, 140, 141, 143, 145, 146, 147, 148, 150, 153, 155, 156, 157, 159, 161, 164, 171, 172, 174, 175, 177, 179, 186, 193, 195, 196, 197, 199, 204, 205, 208, 209, 210, 211, 213, 214, 217, 218
Гетманец О. М. (Гетманець О. М.)	230, 231, 237
Гетя А. А.	126, 171
Гиль М. І.	116, 158, 167, 203, 216, 219, 220
Головко В. О.	106, 136, 144, 160, 165, 170
Гончар А. Ф.	50
Гончарова І. І.	185, 222
Гончарова Л. В.	111, 166, 194, 198
Гопка Б. М.	111
Горбатенко І. Ю.	158, 220
Гребець Г. П.	106
Григор'єв Д. Ю.	111
Григор'єв Д. Б.	26
Гримблат С. О.	160, 181, 192, 203
Грицаєнко В. І.	25, 106, 188, 215, 227
Грицаєнко К. В.	188
Грицаєнко Л. В.	215
Губарєв А. А.	203
Гузеватий О. Є.	167

Дамасевич О. О.	25
Данилевська Н. Т.	111
Данилов С. Б. (Данілов С. Б.)	39, 40, 47, 55, 75, 79, 85, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 105, 116, 169, 202
Данилова Т. Н. (Данілова Т. М.)	47, 75, 106, 116, 119, 126, 130, 131, 138, 139, 145, 147, 159, 171, 186, 193, 195
Дацишин О. В.	125
Дембіцький Е. Б.	111
Демешкант Н.	120
Дерев'янка О. П.	25, 106, 116
Дерюга В. А.	30
Дмитрієва З. Г.	116
Добрицкий А. М.	30
Добрянський І. М.	125
Домашенко І. М.	25, 45, 57, 106, 122
Доротюк Е. М.	106
Дронова О. О.	181
Дубін А. М.	238
Дуюнов Э. Э.	103
Ємець З. В.	168
Жерноклеєв Н. Н. (Жерноклеєв М. М.)	115, 116, 117, 126, 131, 145, 159, 171, 196
Жиліна В. М.	106, 136, 182, 183, 184, 200
Заволока А. А.	30
Задорожний А. А.	25
Задорожний Т. В.	134
Зажарська Н. М.	181, 182, 183
Зандарян В. А.	25, 106, 116, 232, 235
Засуха Ю. В.	45, 57, 110, 116, 117, 126, 127, 145, 146, 159, 171, 238
Захаренко М. О.	106, 111, 167
Захаренко О. І.	106
Ібатуллін І. І.	111
Іванов Л. М.	25, 36, 106, 154
Іванов С. М.	144, 170
Іванченко М. М. (Іванченко М. М.)	25, 30, 106
Ігнатов Г. Л.	25
Ізосімова Л. В.	25
Ільїних А. С.	106

Іщенко Т. Д.	111, 125
К алашник І. А.	30
Калмыкова Т. М.	30
Камардін Е. М.	25
Каркач П. М.	144, 170
Карпенко К. В.	25
Карпова І. В.	106
Карташов Н. І.	19, 30
Каряка В. В.	55, 56, 58, 59, 80, 94, 95, 97, 98, 99
Кибенко В. А.	30
Ківа М. С.	106, 111
Кізлик М. В.	25, 106
Кім В. В. (Ким В. В.)	25, 30, 106
Кліценко Т. С.	25
Клочко В. М.	106, 111
Ковалевський В. А.	25
Коваленко Б. П.	27, 47, 55, 56, 58, 59, 60, 62, 73, 75, 79, 106, 116
Коваленко В. П.	126, 158, 181
Коваль А. І.	203
Коваль В. А.	205, 207, 218
Ковальчук В. С.	52
Ковтун С. І.	167
Кожушко М. В.	131
Козирь В. С.	73
Козьменко В. В.	106
Колесник М. М.	(190)
Колісник О. І.	221
Коломієць Ю. І.	25
Копиєцький В. Ф. (Копієцький В. Ф.)	30, 160
Копыл С. А.	163
Корольчук О. В.	125
Кос В. Ф.	158
Костенко В. І.	107
Костюк В. К.	125
Кошовий В. П.	25
Кравцов М. М.	106
Кравченко С. М.	125
Крамаренко Л. Д.	125
Криворучко Ю. І.	221
Крятов О. В.	240
Крятова Р. Є.	240
Кузьменко Б. В.	106

Кузьменко В. Д.	125
Кузьмін Б. М.	122, 134, 144, 154, 160, 170
Кузьміна А. Ю.	203
Кузьмова К.	181, 203
Купина З. П.	47
Лебедько Е. Я.	237
Лемешева М. М.	106, 111
Лемишевский В. А.	30
Лисенко В. П.	106
Лисенко Г. Л.	106, 221
Лисин В. И.	38
Литвинов В. І.	25
Литвищенко Л. О.	203
Логвинов Д. Д.	30
Лозовий О. Т.	125
Лысенко А. Я. (Лисенко А. Я.)	19, 25, 30, 106
Любецкий Д. И.	4
Любецкий М. Д. (Любецкий М. Д.)	5, 14, 18, 19, 23, 24, 25, 27, 30, (77)
Магда И. И.	30
Маестрі Є.	181
Максаков В. Я.	25
Маменко О. М.	106, 111, 135, 136, 162, 166, 168, 181, 182, 183, 184, 187, 188, 189, 190, 192, 194, 198, 200, 201, 215, 225, 227, 230, 231, 232, 235
Маньковський А. Я.	111
Маринчук Г. Є.	79
Марченко Л. О. (Марченко Л. А.)	25, 30, 106, 111
Маслікова К. П.	181, 182, 183
Машкин Н. И. (Машкін М. І.)	19, 21, 25, 30, 36
Медведев В. О.	106
Медведовський А. В.	106
Мельник Ю. Ф.	158
Мельничук Д. О.	167
Мерчанський В. В.	106
Морозов В. В.	125, 181
Мосенцова А. Л.	39
Нагаєвич В. М. (Нагаевич В. М.)	106, 110, 116, 117, 124, 126, 127, 131, 145, 146, 159, 171
Нагорний С. А.	176
Недвиг М. М.	79

Нежлукченко Т. І.	116, 181, 184, 203, 219, 220
Нежлукченко В. М.	125
Нежлукченко Н. В.	219
Новіков О. О.	116
Носальський М. Г.	25, 106
Образцов В. П.	30
Огуль Р. А.	30
Осадчий С. А.	111
Острівний І. М.	25
Павлів Б. А.	73, 79, 158
Павлов М. Е.	30
Панасенко Ю. О.	238
Панцир Ю. І.	125
Папакіна Н. (Папакіна Н. С.)	182, 183, 219
Пархоменко М. М.	25
Пархоменко Т. О.	111
Пасечник А. Й. (Пасічник Г. І.)	4, 25
Пасічник В. А.	160, 186
Патров В. С.	19, 46, 73, 79, 105
Пелих В. Г.	126, 127, 146
Пентилюк С. І.	181, 184
Передера С. Б.	30
Перемот Г. О.	154
Петруша Є. З.	106, 111, 176
Пилипенко М. Е.	30
Писаренко В. В.	110
Піпенко М. А.	25, 87, 106, 111
Піщан С. Г.	181, 182, 183, 184, 203
Повод М. Г.	116, 126, 127, 146, 219, 220
Повозніков М. Г.	125, 238
Полупанов В. Н.	142
Польовий А. М.	181
Польовий Л. В.	106, 111
Поляруш М. О.	125
Пономаренко Е. Н.	30
Пономаренко М. М.	106, 116
Попов Й. М.	30
Попова В. О.	106, 221
Походня Г. С.	45, 57, 116, 126, 156, 157
Приходченко В. І.	25
Приходько Ю. О.	136, 160, 225
Приходько Н. Я.	26

Пронь Е. В. (Пронь О. В.; Пронь Е.)	75, 93, 106, 114, 115, 116, 117, 119, 123, 124, 126, 129, 130, 131, 137, 138, 139, 140, 141, 143, 145, 147, 150, 153, 159, 164, 171, 174, 175, 186, 193, 195, 196, 197, 204
Прохватилов Ю. Ф.	25, 30, 106
Проценко М. Ю.	79
Прудников В. Г. (Прудніков В. Г.)	21, 23, 25, 36, 106, 181, 182, 183, 184, 202, 221
Пую В. Л.	125
Радченко В. І.	127, 146
Раковський Я. П.	111
Рибалко В. П. (Рыбалко В. П.)	45, 57, 106, 110, 116, 117, 126, 131, 145, 159, 171
Рижкова Т. М.	106
Роговенко В. В.	142
Розвод С. В.	125
Роменський О. І.	25
Росоха І. В. (Росоха І. В.)	25, 30
Рубан Б. В.	30, 116
Рубан Ю. Д.	19, 25, 30, 106, 111, 116, 202, 203
Руденко В. В.	197
Рудик І. А.	158
Русінов О. Ф.	25
Рябчук П. І.	45
Савенко М. М.	165
Савич І. О.	45
Савчак Н. С.	125
Садовська Л. М.	202
Самаріна М. О.	238
Светлева Д.	181, 203
Свириденко О. І.	106
Северин Р. В.	165
Сердюкова Н. А.	111
Сидоренко А. Ю.	181
Сичов М. Ю.	238
Склярів П. М.	106
Слинько В. Г.	186
Сметана О. Ю.	220
Сокол А. І. (Сокол О. І.)	19, 25, 30, 106, 111
Сокрут В. І. (Сокрут В. І.)	116, 117, 126, 127, 131, 146
Сокрут О. В. (Сокрут А. В.)	186, 195

Старостіна О. В.	181
Степанюк А. В.	125
Сухарльов В. О.	106, 116
Т	
Тараненко Г. С.	105, 111, 158
Тарасенко Л. О. (Тарасенко Л. А.)	116, 126, 159, 171, 186
Тарасова Т. О.	25, 106, 111
Тарасюк С. І.	158
Татар Ф. М.	25
Тертишний А. А.	168
Тищенко С. Н. (Тищенко С. М.)	23, 66
Тішаков І. В.	59
Ткачук О. Д. (Ткачук Е. Д.)	132, 133, 147
Товстик В. Ф.	25, 106, 111, 116
Томін Є. Ф.	117, 126, 127, 145, 146, 171
Трофименко О. Л.	105, 158
Ф	
Файнов А. А.	156, 157
Федяев В. А. (Федяєв В. А.)	47, 55, 56, 58, 59, 65, 75, 79, 106 221, 236
Фоменко Г. М.	111
Х	
Халак В. І.	73, 79, 219
Хенінг В.	126
Хмель М. М.	106, 111
Хоменко М. П.	111, 127, 146
Хохлов А. М. (Хохлов А.)	47, 75, 78, 85, 97, 98, 99, 100, 116, 118, 119, 122, 126, 139, 140, 141, 143, 145, 147, 148, 151, 153, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 164, 167, 171, 172, 174, 175, 177, 179, 186, 190, 196, 199, 202, 204, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 213, 214, 217, 218, 222, 223, 224, 226, 228, 230, 231, 233, 234, 236, 237, 239
Храбустовский И. Ф.	19
Храпач К. Г.	106
Ц	
Царенко О. М.	240
Цицюрський Л. М.	45, 57, 106, 107, 110, 111, 117
Цупило О. А.	106
Ч	
Чалий О. І. (Чалый А. И.)	135, 159, 176, 186
Чеканович В. Г.	125
Чепур В. К.	73

Черемисова О. В.	219
Черкас М. В.	25
Черникова Е. В.	19
Чернуха В. К.	30
Чечоткін О. В.	111
Чорний М. В. (Черный Н. В.)	25, 30, 57, 93, 106, 110, 132, 133, 136, 168, 230, 231
Шаблій О. В.	181
Шебельниченко В. С.	25
Шебельниченко З. А.	19
Шевченко Н. В.	25
Шевченко О. Б.	116, 202
Шевченко П. Г.	111, 125
Шеремета В. І.	111, 158, 167
Шерман І. М.	125
Школіна Г. В.	106, 111
Штих В. Ю.	111
Штих Т. В.	106
Штомпель М. В.	111
Щербатий З. Є.	106, 116, 126, 158
Щетинский И. М.	30
Югай К. Д.	30
Юлевич О. І.	167, 220
Юрченко Л. І.	30
Юхно В. О.	202, 222
Якименко З. Ф.	25
Ярошенко В. І.	30

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
«Формувати особистість, здатну жити за законами, робити світ добрим і красивим» <i>Галина Свириденко</i>	6
Дмитрий Барановский: «Я крестьянского рода» <i>Елена Зеленина</i>	10
Основні дати життя та діяльності професора ХДЗВА Дмитра Івановича Барановського.....	18
Використання генетичних методів в селекції тварин <i>Барановський Д. І., Хохлов А. М.</i>	20
Схрещування – спосіб підвищення ефективності виробництва свинини <i>Барановський Д. І.</i>	30
ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПУБЛІКАЦІЙ.....	33
Публікації про науково-педагогічну діяльність Дмитра Івановича Барановського.....	72
Фотогалерея.....	73
...	
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ	101
ПРЕДМЕТНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК.....	112
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК.....	115

